

IZVJEŠĆE O STRUČNOJ OCJENI

USKLAĐENOSTI S KODEKSOM PRAKSE EUROPSKE STATISTIKE I
KOORDINACIJSKA ULOGA DRŽAVNOGA ZAVODA ZA STATISTIKU

REPUBLIKA HRVATSKA

ULRIKE ROCKMANN
ISABELLE DE POURBAIX
ADRIAN REDMOND

SRPANJ 2015.

SADRŽAJ

1. SAŽETAK	3
2. UVOD	7
3. SAŽETI OPIS NACIONALNOGA STATISTIČKOG SUSTAVA	9
4. USKLAĐENOST S KODEKSOM PRAKSE EUROPSKE STATISTIKE I KOORDINACIJSKA ULOGA DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU	11
4.1. Sposobnost Državnog zavoda za statistiku u odnosu na njegovu usklađenost s Kodeksom prakse europske statistike i njegova koordinacijska uloga	11
4.2. Problemi i preporuke	13
4.2.1. Upravljanje	13
4.2.2. Koordinacija	15
4.2.3. Resursi	17
4.2.4. Kvaliteta	20
4.2.5. Usluge za korisnike	22
4.2.6. Opterećenost izvještajnih jedinica	27
4.3. Stajališta Državnog zavoda za statistiku različita od ocjene stručnih ocjenjivača	29
ANEKS A: PROGRAM POSJETA	30
ANEKS B: LISTA SUDIONIKA	33

1. SAŽETAK

Sustav službene statistike Republike Hrvatske čine Državni zavod za statistiku (DZS), Hrvatska narodna banka (HNB), upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove službene statistike te drugi nositelji službene statistike određeni Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske. Zakon o službenoj statistici uređuje pravni okvir sustava službene statistike Republike Hrvatske i odnosi se na sve nositelje službene statistike. DZS je središnje tijelo sustava službene statistike i glavni proizvođač europskih statistika u Hrvatskoj. Sjedište DZS-a je u Zagrebu, s većim brojem područnih jedinica. Zakon o službenoj statistici sadržava glavne dijelove Kodeksa prakse europske statistike, koji se odnose na stručnu neovisnost, statističku povjerljivost, pravo na prikupljanje podataka i pravo na pristup administrativnim podacima. Članovi stručno-ocjenjivačkog tima (SOT) uvjerali su se da je neovisnost DZS-a javno prihvaćena te da postoji visoka razina povjerenja u DZS.

Statistički savjet je savjetodavno tijelo za sustav službene statistike, koje treba predstavljati korisnike službene statistike, sa zadaćom davanja mišljenja o strategijskim dokumentima i radnim programima. Iako je moguće da svatko može prisustvovati sastancima Savjeta, u praksi je razina vidljivosti Savjeta niska: informacije o članovima, sastancima ili mišljenjima ne objavljuju se. Članovi Savjeta, u nekim slučajevima, sebe prije vide kao zastupnike svojih institucija nego kao osobe odgovorne za sustav službene statistike u cjelini. SOT preporučuje uravnoteživanje zastupljenosti korisnika u članstvu Savjeta te publiciranje zapisnika Savjeta i mišljenja članova. Za daljnje jačanje koordinacije SOT preporučuje i uspostavljanje odbora svih nositelja službene statistike te razvijanje nacionalnih smjernica za izradu službenih statistika.

Procjena resursa raspoloživih u DZS-u očito treba uzeti u obzir implikacije činjenice da se Hrvatska u 2013. pridružila Europskoj uniji. Od toga trenutka DZS je suočen s većim očekivanjima glede proizvodnje europskih statistika, a istodobno dolazi do postupnog nestajanja pretpristupne pomoći. Zbog ograničavanja popunjavanja praznih radnih mjesta broj zaposlenika DZS-a bitno je smanjen. Postoji neravnoteža u dobnoj strukturi, a prosječna dob zaposlenika DZS-a je visoka. Budući da ograničenja broja zaposlenika mogu negativno utjecati na proizvodnju statistike, SOT smatra da postoji potreba osiguravanja dovoljnih ljudskih resursa u DZS-u, u smislu broja ljudi i njihovih kompetencija, za udovoljavanje obvezama u proizvodnji europskih statistika.

Da bi se proračunski zahtjevi mogli bolje poduprijeti dokazima, nužno je bolje razumijevanje troškova i njihove troškovne djelotvornosti. Budući da DZS trenutačno ne primjenjuje metode za troškovno praćenje statističkih proizvoda i procesa, potrebno je poduzeti korake u tom smjeru.

Dokumenti koji su predočeni SOT-u, a i drugi dokazi predočeni tijekom posjeta tima, upućuju na to da je DZS posvećen podizanju razine kvalitete. U tom smislu Zakon o službenoj statistici daje snažnu pravnu podlogu koja u sebi sadržava načela i zahtjeve o kvaliteti onako kako su definirani u Kodeksu prakse europske statistike. DZS je uveo sustav Totalnog upravljanja kvalitetom, a Generički model statističkoga poslovnog procesa integriran je u proces statističke proizvodnje. Međutim, SOT smatra da u području kvalitete treba ojačati koordinaciju unutar sustava službene statistike Republike Hrvatske te da bi u revizije vezane za ključne statistike trebalo uključiti i vanjske stručnjake.

Web-stranicu DZS-a potrebno je redizajnirati i unaprijediti. To mišljenje dijele i DZS i njihovi korisnici. DZS-ova web-stranica nije jednostavna za korištenje; njezina struktura je nejasna, navigacija nije intuitivna te zahtijeva mnogo koraka kako bi se došlo do informacije. Neki tehnički faktori povećavaju teškoće: zastarjeli sustav zadaje probleme korisnicima i otežava analizu korištenja web-stranice. Sadržaj baza podataka na web-stranici također bi trebalo proširiti.

Na kraju, SOT je identificirao i neke inovativne prakse DZS-a koje bi mogle biti korisne za cjelokupan Europski statistički sustav – koncept Integriranoga statističkog informacijskog sustava i s njim povezanu Bazu podataka o kvaliteti (DBQI).

SOT je prepoznao visoku razinu usklađenosti DZS-a s načelima Kodeksa prakse europske statistike na temelju detaljne dokumentacije koja je stavljena na raspolaganje te informacija koju su predložili DZS i drugi sudionici tijekom posjeta. Ipak, SOT uočio je neke probleme koji zahtijevaju poduzimanje daljnjih unaprjeđenja, kako je navedeno po širim temama u nastavku. Predmetne preporuke imaju za svrhu postizanje daljnjih unaprjeđenja u usklađenosti s Kodeksom prakse europske statistike.

PREPORUKE

Upravljanje

1. Nadležna tijela trebala bi donijeti izmjene Zakona o službenoj statistici ili drugoga relevantnog pravnog akta koje bi osigurale jasne preduvjete za imenovanje i razrješenje ravnatelja Državnog zavoda za statistiku u skladu s Kodeksom prakse europske statistike. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 1.8.)
2. Nadležna tijela trebala bi izmijeniti Zakon o službenoj statistici na način koji bi osigurao da Statistički savjet na odgovarajući način zastupa korisnike službene statistike. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 11.1. i Koordinacija)
3. DZS treba osigurati vidljivost djelovanja Statističkog savjeta objavljivanjem zapisnika s njegovih sjednica, mišljenja te drugih relevantnih dokumenata na svojoj *web*-stranici. (Kodeks prakse europske statistike, načelo 11. i Koordinacija)

Koordinacija

4. Nadležna tijela trebala bi dopuniti Zakon o službenoj statistici kako bi se mogao uspostaviti Odbor nositelja službene statistike. (Koordinacija)
5. DZS treba pripremiti nacionalne smjernice, u skladu sa standardima EU-a, za razvijanje, proizvodnju i diseminaciju službene statistike te uspostaviti sustav za praćenje usklađenosti s tim smjericama. (Koordinacija)

Resursi

6. Nadležna tijela trebala bi osigurati da DZS ima dovoljno ljudskih resursa, u smislu broja ljudi i njihovih vještina, kako bi se moglo udovoljiti obvezama u proizvodnji europskih statistika. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 3.1. i 7.5.)
7. Zbog povećanja razine stručnog znanja potrebnoga za proizvodnju kvalitetnih statistika, DZS treba uspostaviti i primijeniti sustav upravljanja ljudskim resursima koji bi obuhvaćao i neprekidno obrazovanje svojih djelatnika. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 7.6.)
8. DZS treba izraditi srednjoročni plan zamjene sustava područnih ureda, npr. sustavom anketara koji rade iz svojih domova ili koji rade s udaljenog mjesta. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 3.1., 10.2. i 10.4.)
9. DZS treba uvesti sustav postupaka i alata koji bi omogućio procjenjivanje troškova statističkih procesa i proizvoda. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 10.1.)

10. Nadležna tijela trebala bi poduzeti potrebne korake koji bi omogućili DZS-u da zadrži vlastite prihode. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 3.1.)

Kvaliteta

11. DZS treba uspostaviti organizacijsku jedinicu za upravljanje kvalitetom te ojačati koordinaciju aktivnosti vezanih za kvalitetu u sustavu službene statistike. (Kodeks prakse europske statistike, načelo 4.)
12. DZS treba poduzeti mjere za uključivanje vanjskih stručnjaka, gdje je to prikladno, kod revizije ključnih statistika. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 4.4.)
13. DZS treba provesti sveobuhvatnu sigurnosnu reviziju svoje informatičke infrastrukture uzimajući u obzir međunarodne standarde. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 5.5.)

Korisničke usluge

14. DZS treba redizajnirati svoju web-stranicu i poboljšati njezin izgled, navigaciju i upotrebljivost. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 15.2.)
15. DZS treba proširiti obuhvat baza podataka na svojoj web-stranici tako da budu uključeni barem svi podaci statističkih publikacija; podaci bi trebali biti raspoloživi u što kraćem roku nakon objavljivanja publikacije, a u idealnom slučaju istodobno. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 15.2.)
16. DZS treba poboljšati komentare u svojim statističkim publikacijama te osigurati da sve publikacije imaju dobro odabrane naslove. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 15.1.)
17. DZS treba proširiti svoj Kalendar publikacija uključivanjem datuma objavljivanja baza podataka na svojoj web-stranici. U slučaju da dođe do kašnjenja objavljivanja, treba staviti odgovarajuće objašnjenje. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 6.5. i 13.4.)
18. DZS treba objaviti svoje programske dokumente (diseminacijsku politiku, politiku povjerljivosti, revizijsku politiku) na svojoj web-stranici. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 5.4., 8.6. i 15.1.)
19. DZS treba objaviti izvješća o kvaliteti na svojoj web-stranici za sve svoje statističke proizvode; ta izvješća trebaju biti u skladu s međunarodnim standardima, a linkovi na izvješća trebaju se nalaziti na svim odgovarajućim statističkim stranicama. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 4.3., 15.6. i 15.7.)
20. DZS treba unaprijediti usluge prema ovlaštenim znanstvenicima osiguravanjem pristupa mikropodacima s udaljenog mjesta te osiguravanjem odgovarajuće standardizirane dokumentacije o skupovima podataka i varijablama. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 15.4. i 15.5.)
21. DZS treba uspostaviti stalna korisnička vijeća za ključna statistička područja. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 11.1.)

Opterećenje izvještajnih jedinica

22. DZS treba proširiti prikupljanje podataka putem elektroničkih upitnika na sva poslovna istraživanja za koja je to moguće učiniti. (Kodeks prakse europske statistike, načela 9. i 10.)
23. DZS treba sustavno mjeriti opterećenje izvještajnih jedinica u svim istraživanjima te izvještavati o trendovima na godišnjoj razini. (Kodeks prakse europske statistike, načelo 9.)

2. UVOD

Izvešće o stručnoj ocjeni dio je sustavne procjene usklađenosti nacionalnih statističkih institucija i Europskoga statističkog sustava (ESS)¹ s Kodeksom prakse europske statistike (KoP).

KoP, kojim je uspostavljen zajednički okvir kvalitete ESS-a, Odbor za statistički program prihvatio je 2005., a njegov nasljednik, Europski odbor za statistički sustav (ESSC), poboljšao ga je 2011. KoP čini 15 načela i povezani indikatori dobre prakse, a obuhvaća institucionalno okruženje, proces statističke proizvodnje i proizvodnju europskih statistika. ESS je odlučan u osiguravanju potpune usklađenosti s KoP-om te sustavno radi na postizanju potpune usklađenosti. Periodičnim procjenama prati se napredak u dostizanju tog cilja.

Prva globalna ocjena, krug stručnih ocjena koji se provodio 2006. – 2008., istraživao je u kojoj su mjeri nacionalne statističke institucije i Eurostat napredovali u primjeni onih dijelova KoP-a koji se odnose na institucionalno okruženje i diseminaciju statistika (načela 1. – 6. i 15.). Krug ocjenjivanja rezultirao je izvješćima za svaku nacionalnu statističku instituciju i Eurostat koja se nalaze na Eurostatovoj *web*-stranici². Ta izvješća uključuju i skupove mjera za postizanje unaprjeđenja koje se odnose na sva načela iz KoP-a. Skupovi mjera daju informaciju o godišnjem praćenju provedbe KoP-a u ESS-u za razdoblje 2009. – 2013.

Opseg drugoga kruga stručnih ocjena, na koji se odnosi ovo izvješće, proširen je: ocjena usklađenosti obuhvaća sva načela KoP-a. U svakoj zemlji ocijenjena je (uz nacionalnu statističku instituciju) i usklađenost odabranog dijela drugih nositelja službene statistike s KoP-om. Istražen je i način na koji nacionalne statističke institucije koordiniraju proizvodnjom i diseminacijom europskih statistika u sklopu nacionalnih sustava službene statistike.

Potrebno je naglasiti da postoji temeljna razlika između izvješća iz prethodnog kruga stručnih ocjena, provođenoga 2006. – 2008., i izvješća iz ovoga kruga. U krugu iz 2006. – 2008. ocjenjivala se usklađenost s načelima 1. do 6. i 15. iz KoP-a putem skale od četiri razine (potpuno usklađeno, većinom usklađeno, djelomično usklađeno i nije usklađeno), a mjere za poboljšanje dogovarane su za svih 15 načela. Nakon pet godina kontinuiranog razvoja većina mjera za poboljšanje bila je provedena i postignut je znatan napredak prema punoj usklađenosti s KoP-om. Zbog toga, umjesto konstatiranja stanja za sva načela KoP-a, izvješća za krug 2013. – 2015. većinom su usmjerena na područja u kojima nije utvrđena puna usklađenost s KoP-om ili su SOT-ovi preporučili daljnja poboljšanja.

Da bi se postigla neovisnost mišljenja, stručna ocjenjivanja proveli su vanjski stručnjaci primjenom revizijskih načela zbog čega su svi odgovori u samoocjenjujućim upitnicima morali biti potkrijepljeni dokazima. Kao i u krugu iz 2006. – 2008., stručne ocjene provedene su u svim zemljama članicama EU-a, zemljama članicama EEA/EFTA-e i u Eurostatu.

Svaku stručnu ocjenu u zemljama članicama EU-a i zemljama članicama EEA/EFTA-e provodila su po tri ocjenjivača u četiri faze: popunjavanje samoocjenjujućih upitnika za svaku zemlju; upitnike ocjenjuju stručni ocjenjivači; posjet stručnih ocjenjivača; priprema izvješća o rezultatima stručnog

¹ ESS je partnerstvo statističkih institucija EU-a koje čine Europska komisija (Eurostat), nacionalne statističke institucije i druge nacionalne institucije koje su u zemljama članicama odgovorne za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika. To partnerstvo uključuje i zemlje članice EEA/EFTA-e (Europskoga ekonomskog prostora / Europskog sporazuma o slobodnoj trgovini).

² <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/first-round-of-peer-reviews>

ocjenjivanja. Stručnu ocjenu Eurostata proveo je Europski savjetodavni odbor za statističko upravljanje (ESGAB).

Kako bi se testirala i upotpunila metodologija stručnog ocjenjivanja, probno su tijekom ljeta 2013. ocijenjene dvije zemlje – Island i Slovačka.

Stručno ocjenjivanje za Republiku Hrvatsku proveli su gospođa Ulrike Rockmann (voditeljica), gospođa Isabelle de Pourbaix i gospodin Adrian Redmond, koji su sudjelovali u stručno-ocjenjivačkom posjetu Zagrebu 11. – 15. svibnja 2015. Program posjeta nalazi se u Aneksu A Izvješća, a popis sudionika u Aneksu B.

Ovo izvješće usmjereno je na usklađenost s KoP-om i na koordiniranje proizvodnje europskih statistika u sklopu hrvatskog sustava službene statistike. Izvješće naglašava u tom kontekstu neke prednosti Državnog zavoda za statistiku te sadržava preporuke za unaprjeđenje. Mjere za unaprjeđenje pripremit će Državni zavod za statistiku (DZS) na temelju ovog izvješća, a bit će objavljene unutar četiri tjedna računajući od trenutka slanja završnog izvješća u DZS.

3. SAŽETI OPIS NACIONALNOGA STATISTIČKOG SUSTAVA

Nacionalni statistički sustav

Državni zavod za statistiku (DZS) djeluje, na temelju Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN, br. 150/11.), kao državna upravna organizacija odgovorna za službenu statistiku u Republici Hrvatskoj.

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 12/13. – pročiš. tekst) postavlja temeljna načela službene statistike, uključujući profesionalnu neovisnost. Zakon definira kriterije kvalitete koji se trebaju provesti te određuje organizaciju, status, zadaće i koordinaciju sustava službene statistike. Njime se ustanovljuje da je DZS glavni nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike te da predstavlja hrvatski sustav službene statistike u inozemstvu. Prema članku 41., DZS ima pravo koristiti se svim administrativnim izvorima podataka, a vlasnici administrativnih podataka obvezni su dopustiti DZS-u ocjenjivanje sadržaja i mogućnosti izvora podataka. Obveza pridržavanja KoP-a naznačena je u članku 67.: "U izvršavanju međunarodnih obveza nositelji službene statistike moraju ostvariti usporedivost s ostalim europskim zemljama, poštivati i primjenjivati međunarodne standarde i Kodeks prakse europske statistike te aktivno sudjelovati u razvoju službene statistike na međunarodnoj razini."

Drugi nositelji službene statistike

Članak 7. Zakona o službenoj statistici (ZSS) navodi nositelje službene statistike. To su DZS, Hrvatska narodna banka, upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove službene statistike te druga ovlaštena tijela službene statistike određena Programom statističkih aktivnosti. U 2014. druga tijela bila su Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za zaštitu okoliša i HAKOM. DZS je potpisao sporazume o suradnji s nekima od tih nositelja službene statistike.

DZS koordinira sustavom službene statistike i nadzire ga (ZSS, članak 9.). Prema članku 24. iz ZSS-a: "Nacrt prijedloga Strategije razvitka službene statistike Republike Hrvatske izrađuje Državni zavod za statistiku u suradnji s drugim nositeljima službene statistike..." Slično, DZS predlaže Godišnji provedbeni plan u suradnji s drugim nositeljima službene statistike.

Statistički savjet

Statistički savjet je savjetodavno tijelo za strategijska pitanja koja se odnose na službenu statistiku, a ima za svrhu osigurati da se uzimaju u obzir potrebe korisnika (ZSS, članak 16.). Savjet daje stručna mišljenja i prijedloge vezano za Strategiju razvitka službene statistike Republike Hrvatske, Godišnji provedbeni plan, Izvješće o izvršenju Godišnjega provedbenog plana te razne druge predmete (ZSS, članak 17.).

Savjet ima 19 članova (ZSS, članak 18.). Ravnatelj DZS-a član je Savjeta po službenoj dužnosti. Ostali članovi koje imenuje Vlada RH dolaze iz sljedećih institucija: Hrvatske narodne banke, Ministarstva financija, Hrvatskog sabora, tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatske gospodarske komore, udruge poslodavaca, sindikata, nevladinih organizacija (udruga), organizacija civilnog društva, Hrvatske obrtničke komore, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Državnog ureda za trgovinsku politiku, znanstveno-stručnih institucija (dva člana). Članovi se imenuju na pet godina, uz

mogućnost ponovnog imenovanja. Savjet bira jednog od svojih članova kao predsjednika, a sastaje se uglavnom jedanput na mjesec.

Imenovanje ravnatelja

Prema članku 51. Zakona o sustavu državne uprave (NN, br. 150/11.), ravnatelja DZS-a, kao čelnu osobu državne upravne organizacije, imenuje (i razrješuje) Vlada RH na prijedlog predsjednika Vlade. To imenovanje nema fiksni mandat.

Organizacija DZS-a

Organizacijska shema određena je Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog zavoda za statistiku (NN, br. 80/12.). DZS je ustrojen u osam sektora, smještenih na dvije lokacije u Zagrebu. Dodatni sektor čini 13 područnih ureda i 34 ispostave.

Krajem 2014. DZS je imao 560 zaposlenika, od kojih je 526 bilo stalno zaposlenih te 34 čovjek-godina rada povremenih anketara i drugih osoba. Postotak zaposlenika s visokom stručnom spremom bio je 50%. Prosječna dob zaposlenika bila je 49 godina. Prema dobi, 52% bilo je starije od 50, a 4% mlađe od 30 godina.

DZS financira se iz državnog proračuna. Proračun za 2014. u iznosu od oko 11,4 milijuna eura pokrivao je sve europske i nacionalne statistike proizvedene tijekom te godine, kao i planirane razvojne projekte koje su financirali EU i drugi izvori.

4. USKLAĐENOST S KODEKSOM PRAKSE EUROPSKE STATISTIKE I KOORDINACIJSKA ULOGA DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU

U ovom poglavlju sažeta su stajališta SOT-a o razini usklađenosti s KoP-om te o načinu i djelotvornosti koordinacije u sustavu službene statistike. Na početku je sažet opis sposobnosti DZS-a u odnosu na te kriterije (4.1.), slijede razrađeni pojedini problemi te dane preporuke za koje SOT smatra da bi mogle povećati razinu usklađenosti s KoP-om (4.2).

4.1. SPOSOBNOST DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU U ODNOSU NA NJEGOVU USKLAĐENOST S KODEKSOM PRAKSE EUROPSKE STATISTIKE I KOORDINACIJSKA ULOGA DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU

Hrvatski sustav službene statistike doživio je brojne promjene tijekom nekoliko godina. DZS, kao glavni proizvođač nacionalnih i europskih statistika u Hrvatskoj, proveo je većinu tih promjena. Glavni strategijski ciljevi DZS-a jesu harmoniziranje s procedurama i standardima EU-a, uspostavljanje djelotvornije organizacijske strukture te obnavljanje vlastite informatičke infrastrukture. DZS je išao vlastitim putem rješavajući te i druge izazove, kao i s tim povezane neizvjesnosti. Zaposlenici s kojima se SOT susreo bili su motivirani i pokazali su visoku razinu uključenosti i posvećenosti svojem radu. (Kodeks prakse europske statistike, načela 7., 8. i 10.)

Hrvatski sustav službene statistike temelji se na Zakonu o službenoj statistici (ZSS) koji se odnosi na statističke aktivnosti svih nositelja službene statistike. Svi glavni dijelovi KoP-a određeni su tim zakonom, poput profesionalne neovisnosti, statističke povjerljivosti, prava na prikupljanje podataka i pristup administrativnim izvorima podataka te procedure za dugoročno i kratkoročno planiranje. (Kodeks prakse europske statistike, sva načela)

Razgovori s ministarstvima, znanstvenicima, medijima i drugim dionicima pokazali su da DZS uživa visoku razinu povjerenja. Njegova neovisnost i nepristranost općenito su prepoznati. (Kodeks prakse europske statistike, načela 1. i 6.)

DZS je koordinator sustava službene statistike, kako je određeno ZSS-om. U skladu s time, DZS je odgovoran za pripremanje strategijskih i programskih dokumenata koji određuju aktivnosti u sustavu službene statistike. Nacrti Strategije razvitka službene statistike Republike Hrvatske (10-godišnji program), Programa statističkih aktivnosti (za 5-godišnje razdoblje; usklađen je s Europskim statističkim programom) i Godišnjega provedbenog plana pripremaju se u suradnji sa svim nositeljima službene statistike. U skladu s općim propisima koji se odnose na hrvatsku javnu upravu, ti su nacrti javno dostupni, a komentari koje u javnoj raspravi dobiju razmatraju se prije dovršenja. (Kodeks prakse europske statistike, načelo 11. i Koordinacija)

Pristup modeliranja procesa prihvaćen je uvođenjem Generičkog modela statističkog poslovnog procesa (GSBPM), koji služi kao strukturni element za Integrirani statistički informacijski sustav (ISIS). Primjena GSBPM-a testirana je na šest probnih istraživanja, a sada se proširuje na sva istraživanja temeljena na standardnoj dokumentaciji za opisivanje statističkih procesa. (Kodeks prakse europske statistike, načela 4. i 7.)

Zakon o službenoj statistici omogućuje svim nositeljima službene statistike besplatan pristup administrativnim izvorima podataka u statističke svrhe. Ujedno određuje obveze vlasnika administrativnih izvora podataka: oni moraju dopustiti procjenu statističkog potencijala izvora podataka, a obvezni su pravodobno izvijestiti DZS o predloženim ili planiranim promjenama na izvorima podataka. Štoviše, DZS ima pravo preporučiti metodologije vlasnicima izvora podataka u

smislu povećavanja korisnosti tih izvora za službenu statistiku. (Kodeks prakse europske statistike, načelo 2. i Koordinacija)

DZS uspješno je uveo suvremene tehnologije i metode u prikupljanje podataka zamijenivši tradicionalna istraživanja putem papirnatih upitnika. Uvedene metode obuhvaćaju osobno anketiranje putem računala, telefonsko anketiranje putem računala i elektroničke upitnike putem interneta. Modificiranje metoda prikupljanja podataka provodi se usporedo s moderniziranjem radnih procesa u DZS-u prenošenjem zadaća iz informatičkih službi u statističke organizacijske jedinice. Te su promjene rezultirale povećanom djelotvornošću i smanjenjem troškova obrade podataka, a od toga koristi imaju i izvještajne jedinice i DZS. Kvaliteta podataka poboljšana je kao rezultat provođenja logičko-računskih kontrola u trenutku unošenja podataka prilikom anketiranja. (Kodeks prakse europske statistike, načela 4., 7., 8., 9. i 10.)

SOT je identificirao ISIS i s njim povezanu Bazu podataka o kvaliteti (DBQI) kao inovativnu praksu. ISIS omogućuje povećavanje razine standardizacije, harmonizacije i troškovne djelotvornosti, istodobno smanjujući broj pojedinačnih rješenja i uskih grla u proizvodnom procesu. ISIS obuhvaća cijeli proizvodni lanac koji je u DZS-u strukturiran u skladu s GSBPM-om. Temeljen na održivosti i fleksibilnosti, taj sustav gradi sučelja koristeći se postojećim rješenjima i integrirajući nova. The DBQI središnja je DZS-ova aplikacija za pohranjivanje informacija o kvaliteti. Ona uključuje sve potrebne okvire i alate za izradu standardnih izvješća o kvaliteti usklađenih sa standardima Europskoga statističkog sustava te omogućuje usporednu analizu indikatora kvalitete. DBQI bio je uspješno testiran na manjem broju probnih istraživanja, a sada je u tijeku širenje na sve statistike u DZS-u. (Kodeks prakse europske statistike, načela 4., 7., 10. i 15.)

4.2. PROBLEMI I PREPORUKE

Problemi i preporuke složeni su u šest tema. Odjeljak 4.2.1. bavi se sveobuhvatnim sadržajima koji se odnose na nositelje službene statistike. Odjeljak 4.2.2. bavi se koordinacijom sustava službene statistike. Odjeljak 4.2.3. razmatra raspoloživost i korištenje resursa. Odjeljak 4.2.4. razmatra pitanja kvalitete. Odjeljak 4.2.5. razmatra potrebe korisnika i njima namijenjene usluge. Konačno, odjeljak 4.2.6. razmatra gledišta vezana za opterećenje izvještajnih jedinica.

4.2.1. UPRAVLJANJE

Prvi odjeljak bavi se aspektima koji utječu na sustav službene statistike u cjelini. Oni su povezani s postupkom imenovanja ravnatelja DZS-a te funkcijom i djelovanjem Statističkog savjeta.

4.2.1.1. IMENOVANJE RAVNATELJA

Imenovanje ravnatelja DZS-a uređeno je člankom 51. Zakona o sustavu državne uprave (NN, br. 150/11.). Tim je zakonom uređena državna uprava Republike Hrvatske. Ravnatelja, kao čelnu osobu državne upravne organizacije, imenuje i razrješuje Vlada RH na prijedlog predsjednika Vlade. Sadašnji ravnatelj imenovan je na tu dužnost 2013., bez javnog oglasa za imenovanje. To imenovanje nema fiksni mandat.

Isti problem utvrđen je i tijekom prethodne Lake stručne ocjene, u kojoj je DZS sudjelovao tijekom 2010. kada je Hrvatska bila zemlja kandidat na članstvo u EU. Akcijski plan koji je izrađen na temelju preporuka SOT-a predviđao je izmjenu Zakona o službenoj statistici koja bi donijela usklađenje s indikatorom 1.8 iz KoP-a, a koji glasi: "Imenovanje čelnih osoba nacionalnih statističkih institucija i Eurostata te, gdje je to prikladno, drugih statističkih tijela, temelji se isključivo na profesionalnoj kompetentnosti. Razlozi na temelju kojih ta dužnost može prestati određuje se pravnim okvirom. Ti razlozi ne mogu uključivati razloge koji su u suprotnosti s profesionalnom ili znanstvenom neovisnošću."

DZS je 2011. pripremio prijedlog izmjene Zakona o službenoj statistici. Međutim, taj prijedlog nije prihvaćen u Ministarstvu uprave s obrazloženjem da je u suprotnosti s odredbama Zakona o sustavu državne uprave. S obzirom na rad uložen u izradu dopune Zakona o službenoj statistici, odlučeno je da će se pričekati dopuna Uredbe (EK) br. 223/2009 o europskoj statistici jer bi se na taj način osnažili razlozi za dopunjavanje temeljnoga pravnog okvira u odnosu na proceduru imenovanja i razrješavanja te trajanja dužnosti ravnatelja DZS-a.

Dopunjavanje Uredbe (EK) br. 223/2009 trajalo je dulje od očekivanoga, ali sada je to pitanje riješeno, a tekst zakonskog prijedloga usuglašen s Ministarstvom uprave. U skladu s time, DZS očekuje da će nacionalni pravni okvir biti dopunjen prije kraja 2015.

Radi postizanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

- 1. Nadležna tijela trebala bi donijeti izmjene Zakona o službenoj statistici ili drugoga relevantnog pravnog akta koje bi osigurale jasne preuvjete za imenovanje i razrješavanje ravnatelja Državnog zavoda za statistiku u skladu s Kodeksom prakse europske statistike. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 1.8.)**

4.2.1.2. STATISTIČKI SAVJET

Statistički savjet savjetodavno je tijelo za strategijska pitanja vezana za sustav službene statistike. Članak 16. Zakona o službenoj statistici navodi: "Savjet je savjetodavno i stručno tijelo za strategijska pitanja službene statistike, a osniva se u cilju osiguranja utjecaja korisnika, znanosti i šire javnosti na Program."

Članak 17. navodi zadatke Savjeta detaljnije. Savjet daje stručno mišljenje o strategijskim dokumentima i provedbenim planovima te o njihovu izvršenju. Također, daje mišljenja i prijedloge o "potrebi provođenja popisa, uvođenju, revidiranju ili ukidanju opsežnih statističkih istraživanja, infrastrukturnim projektima i financijskim sredstvima potrebnima za njihovo provođenje", o "prijedlogu zakona i drugih pravnih akata koji se odnose na aktivnosti ili nositelje službene statistike", o "slučajevima nedavanja podataka od strane tijela koja vode administrativne izvore podataka, a podaci iz tih izvora koriste se za potrebe službene statistike" te o "razvoju i promidžbi sustava službene statistike i međunarodnoj suradnji".

Osim zadataka navedenih u Zakonu o službenoj statistici, Savjet navodi i druge poslove i zadatke u Poslovniku o radu Statističkog savjeta Republike Hrvatske, uključujući:

- koordinaciju integriranog sustava službene statistike
- statističke standarde, klasifikacije, nomenklature i definicije, metode prikupljanja podataka te metodološke osnove statističkih istraživanja
- uspostavu registara i administrativnih evidencija u tijelima državne uprave koje se mogu koristiti za potrebe službene statistike
- pitanja vezana za osiguranje kvalitete te sadržaje i oblike diseminacije službenih statističkih podataka
- pitanja vezana za povjerljivost, zaštitu i korištenje statističkih podataka.

Savjet ima 19 članova (ZSS, članak 18.) i sastaje se mjesečno. Sadašnji članovi Savjeta imenovani su, a u nekim slučajevima ponovno imenovani, u veljači 2014. Popis institucija koje su u njemu zastupljene pokazuje dominantnost državne uprave u odnosu na druge skupine korisnika (odjeljak 3.). U skladu s time, SOT preporučuje uravnoteživanje članstva u Savjetu radi prikladnijeg zastupanja interesa korisnika.

Sve u svemu, SOT ima dojam da, premda je pravna uloga Savjeta čvrsta, duh općenitog mandata iz članka 16. Zakona o službenoj statistici o predstavljanju korisnika nije u potpunosti proveden. SOT je zapazio tijekom sastanka s članovima Savjeta da u nekim slučajevima oni sebe vide kao zastupnike interesa svojih institucija, a ne kao osobe odgovorne za sustav službene statistike u cjelini. Ne vide svi članovi ulogu Savjeta kao zaštitnika ugleda službene statistike, u slučaju da treba zaštititi njezinu neovisnost. Na temelju zapisnika sa sjednica Savjeta predloženih SOT-u rasprave se čine detaljnima, a ne širokima ili strategijskima.

Radi jačanja koordinacije i djelotvornosti sustava službene statistike, **SOT preporučuje sljedeće:**

- 2. Nadležna tijela trebala bi izmijeniti Zakon o službenoj statistici na način koji bi osigurao da Statistički savjet na odgovarajući način zastupa korisnike službene statistike. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 11.1. i Koordinacija)**

Statistički savjet nije vidljiv. On nema ni svoju web-stranicu. Web-stranica DZS-a ne daje informacije ni o Savjetu ni o njegovim aktivnostima. Savjet ne objavljuje svoja mišljenja ili neke druge dokumente, a izjava o njegovoj viziji i misiji nije dostupna. Zapisnici sa sastanaka i donesena mišljenja raspoloživi su na intranetu DZS-a, ali se ne objavljuju na neki drugi način. Takvu slabu vidljivost potvrdili su i predstavnici medija kao i sam Savjet. Javnost može nazočiti sastancima, ako se ne razmatraju teme povjerljivog sadržaja, ali to se – prema sjećanju članova Savjeta – nije nikada dogodilo.

Radi jačanja koordinacije i djelotvornosti sustava službene statistike, SOT preporučuje sljedeće:

- 3. DZS treba osigurati vidljivost djelovanja Statističkog savjeta objavljivanjem zapisnika s njegovih sjednica, mišljenja te drugih relevantnih dokumenata na svojoj web-stranici. (Kodeks prakse europske statistike, načelo 11. i Koordinacija)**

4.2.2. KOORDINACIJA

Ovaj odjeljak odnosi se na načine na koje bi se komuniciranje i koordiniranje unutar sustava službene statistike mogli unaprijediti utemeljenjem savjeta nositelja službene statistike te pripremanjem nacionalnih smjernica za razvoj, proizvodnju i diseminaciju službene statistike.

4.2.2.1. SAVJET NOSITELJA SLUŽBENE STATISTIKE

Prema Zakonu o službenoj statistici, DZS je glavni proizvođač, diseminator i koordinator hrvatskog sustava službene statistike. On ima i glavnu koordinacijsku ulogu u pripremanju Strategije razvitka službene statistike Republike Hrvatske te u pripremanju Programa statističkih aktivnosti, uključujući Godišnji provedbeni plan i Izvješće o izvršenju Godišnjega provedbenog plana. DZS također ima zadaću određivanja i praćenja provedbe standarda za druge nositelje službene statistike.

Osiguravanje dobre koordinacije na operativnoj razini, a ne samo na planskoj i programskoj razini, pretpostavlja uspostavu odgovarajućih sustava koji omogućuju djelotvornu razmjenu informacija između nositelja službene statistike.

Trenutačno, takva komunikacija provodi se na četiri načina: raspravama o Godišnjemu provedbenom planu i Izvješću o izvršenju Godišnjega provedbenog plana, formalnim sporazumima, u nekim slučajevima između DZS-a i drugih nositelja službene statistike, ad hoc metodološkim radnim grupama te bilateralnim kontaktima prema potrebi.

U organizacijskoj shemi DZS-a koordinacijom se bavi Samostalna služba za strategijski razvoj statističkog sustava. Ta služba koordinira planiranje i programiranje aktivnosti službene statistike, te vodi računa o konzultacijama i suradnji između nositelja službene statistike tijekom pripremanja strategijskih i radnih programa. Na primjer, Nacrt godišnjega provedbenog plana priprema se uz aktivno sudjelovanje drugih nositelja službene statistike. To je vrlo detaljan dokument u kojemu se nalaze strukturirane informacije o stotinama statističkih aktivnosti koje provode DZS i drugi nositelji službene statistike. Konzultacije o Nacrtu provode se s tijelima državne uprave i drugim korisnicima kako bi se u Nacrt uvrstili njihovi prijedlozi. Statistički savjet daje svoje viđenje tog dokumenta prije podnošenja u Vladinu proceduru, a slijedom nje na konačno prihvaćanje u Hrvatski sabor.

Postoji nekoliko formalnih sporazuma između DZS-a i drugih nositelja službene statistike. Memorandum o suradnji potpisan je između DZS, Ministarstva financija i Hrvatske narodne banke o suradnji u području nacionalnih računa i s njima povezanim statistikama. Sporazumi su potpisani i s nekim drugim nositeljima službene statistike, npr. u području poljoprivrednih statistika.

DZS prema potrebi ustrojava ad hoc radne grupe, kada dolazi do većih metodoloških promjena. To je bio slučaj, na primjer, kod provedbe Europskog sustava nacionalnih i regionalnih računa (ESA 2010) te provedbe velikih promjena u međunarodnim klasifikacijama.

Postoje brojni neformalni bilateralni kontakti između DZS-a i drugih nositelja službene statistike. Na primjer, postoji vrlo bliska metodološka koordinacija između DZS-a i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo koji provodi Europsku zdravstvenu anketu.

SOT smatra tu koordinaciju dobrom, osobito kada je riječ o godišnjem planu te brojnim kontaktima između DZS-a i drugih nositelja službene statistike. Ipak, drži se da bi koordinacija mogla biti unaprijeđena ustrojavanjem tijela usmjerenoga na razmjenu informacija između nositelja službene statistike. Moglo bi se raspravljati o tome je li već Statistički savjet takvo tijelo. Među njegovih 19 članova nalaze se predstavnici Ministarstva financija i Hrvatske narodne banke. Međutim, većina nositelja službene statistike tu nije zastupljena. Štoviše, Savjet nije koordinacijsko tijelo, već djeluje na strategijskoj razini: on je zamišljen kao mjesto za predstavljanje stajališta korisnika i davanje preporuka DZS-u u općim pitanjima (ZSS, članak 16.).

Tijelo koje bi okupljalo nositelje službene statistike, koje bi možda moglo nositi naziv Koordinacijski odbor ili Odbor za službenu statistiku, unaprijedilo bi koordinaciju, poboljšalo razinu usklađenosti s KoP-om, omogućilo izgradnju identiteta i veće vidljivosti za sustav službene statistike. Taj bi odbor mogao razmatrati zbivanja u Europskome statističkom sustavu, primjenu KoP-a, mogućnosti za odgovarajuće educiranje te izvještavanje o kvaliteti. Nadalje, mogao bi se baviti unaprjeđivanjem pristupa mikropodacima za znanstvenike, razmatranjem potreba korisnika te razvojem informatičkih alata za potrebe službene statistike. Odbor bi također mogao razmatrati mogućnosti povezivanja usluga za korisnike na jedinstvenom portalu namijenjenom službenoj statistici, koordinirani kalendar objavljivanja statističkih informacija te razvijanje zajedničkih alata za diseminaciju. Odborom bi mogao predsjedati DZS, a članovi bi mogli biti čelne osobe statističkih organizacijskih jedinica svih nositelja službene statistike. Premda nije potrebno unositi promjene u pravni okvir DZS-a za uspostavljanje takvog odbora, SOT smatra da bi njegova uloga bila snažnije podržana jasnom pravnom osnovom. Zapravo, DZS je već predložio dopune Zakona o službenoj statistici kojima bi se uspostavilo takvo koordinacijsko tijelo, što SOT podržava u potpunosti.

Radi postizanja usklađenosti s KoP-om, SOT preporučuje sljedeće:

- 4. Nadležna tijela trebala bi dopuniti Zakon o službenoj statistici kako bi se mogao uspostaviti Odbor nositelja službene statistike. (Koordinacija)**

4.2.2.2. SMJERNICE ZA NOSITELJE SLUŽBENE STATISTIKE

Iako statistička kooperacija ima snažnu pravnu podlogu, mogla bi se unaprijediti na provedbenoj razini.

Članak 9. Zakona o službenoj statistici navodi zadaće DZS-a koje uključuju: "Određivanje, ažuriranje i održavanje metodoloških osnova, [...] praćenje primjene istih i davanje uputa ostalim nositeljima službene statistike o primjeni metodologije" te "Praćenje i provođenje kontrole kvalitete statističkih rezultata." Međutim, DZS nije dao mnogo toga vezanoga za standarde ili smjernice drugim nositeljima službene statistike, kako bi pomogao drugim nositeljima službene statistike u primjeni KoP-a, niti DZS prati razinu njihove usklađenosti s KoP-om.

DZS pruža informacije o metodologiji i klasifikacijama drugim nositeljima službene statistike, ali SOT smatra da bi im trebao pružiti dodatnu pomoć u primjeni KoP-a. Trebalo bi pripremiti smjernice, u skladu s KoP-om, za izvještavanje o kvaliteti i metodološkim pitanjima, postupanje u slučaju pogrešaka i revizija, za izradu Kalendara objavljivanja statističkih podataka te za diseminaciju. DZS bi trebao uspostaviti i sustav za ocjenjivanje usklađenosti s tim smjernicama.

SOT je informiran o planovima DZS-a za uspostavljanje repozitorija podataka o sustavu službene statistike na svojoj web-stranici. Na taj bi se način mogle objaviti i smjernice te omogućiti unaprjeđenja u komunikaciji i koordinaciji sustava.

Radi unaprjeđenja koordinacije unutar sustava službene statistike, **SOT preporučuje sljedeće:**

- 5. DZS treba pripremiti nacionalne smjernice, u skladu sa standardima EU-a, za razvijanje, proizvodnju i diseminaciju službene statistike te uspostaviti sustav za praćenje razine usklađenosti s tim smjernicama. (Koordinacija)**

4.2.3. RESURSI

Ovo poglavlje razmatra pitanja vezana za raspoloživost i korištenje resursa. Prema načelu 3. iz KoP-a, resursi koji stoje na raspolaganju statističkim tijelima trebali bi odgovarati potrebama udovoljavanja zahtjevima proizvodnje europskih statistika. Procjena resursa kojima raspolaže DZS nužno mora uzeti u obzir implikacije pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji 2013. Od DZS-a se sada očekuje više kada je riječ o proizvodnji europskih statistika, uz istodobno nestajanje tehničke pomoći koja je bila na raspolaganju u pretpristupnom razdoblju. Štoviše, DZS je kao i druga tijela državne uprave bio pogođen proračunskim rezovima nastalima zbog globalne financijske i ekonomske krize.

4.2.3.1. ADEKVATNOST LJUDSKIH RESURSA

Govoreći o financijskim resursima, DZS je pretrpio znatna smanjenja od 2010. Između 2010. i 2013. proračun DZS-a smanjen je za 11%. Unatoč tome, DZS smatra da može udovoljiti trenutačnim statističkim potrebama, uz uvjet da se osiguraju načini za povećanje produktivnosti, osobito kada je riječ o optimiranju ljudskih potencijala.

DZS je proteklih godina proveo impresivan slijed temeljitih reformi, od kojih su mnoge rezultirale znatnim koristima u smislu troškovne djelotvornosti i kvalitete podataka. Razvoj je bio osobito intenzivan u području povećanja korištenja administrativnih izvora podataka, uvođenja statističkih registara i razvoja integriranih informatičkih rješenja u standardiziranju i unaprjeđivanju statističkih procesa (uključujući prikupljanje podataka) te njihova dokumentiranja. Posljedica toga je rastuća potreba za većim brojem visokokvalificiranih djelatnika koji imaju vještine potrebne za funkcioniranje postojećih i daljnji razvoj novih procesa. Pritisak je osobito akutan u slučaju informatičara, koji moraju razvijati aplikacije i sustave u nizu statističkih područja, istodobno radeći na razvijanju novih informatičkih sustava i platformi te održavanju starih proizvodnih sustava.

Državna uprava vodi se politikom smanjivanja broja djelatnika. Trenutačno u DZS-u postoji neravnoteža u dobnoj strukturi: 52% djelatnika ima 50 i više godina, a samo 4% ima manje od 30 godina. Prosječna dob iznosi 49 godina. To bi moglo imati negativne posljedice u budućnosti kada je u pitanju kvaliteta i održivost statističke proizvodnje. Postoje ograničenja kod prijama novih zaposlenika i popunjavanja upražnjenih radnih mjesta. Kod prijama zaposlenika, natječaji se organiziraju za pojedina radna mjesta, a protekne mnogo vremena prije nego se ta radna mjesta zaista popune. DZS katkad može zaposliti nove djelatnike isključivo na radna mjesta koja su prethodno ispražnjena. Te su procedure dijelom izvan kontrole DZS-a, ali utječu na pravodobnu raspoloživost ljudskih resursa odgovarajućih radnih sposobnosti, potrebnih za udovoljavanje obvezama DZS-a glede proizvodnje kvalitetnih europskih statistika.

Tijekom stručne ocjene, pritisak na resurse naglasilo je nekoliko ključnih korisnika, koji smatraju da nedostatak kvalitetnih kadrova utječe na kvalitetu usluga koje DZS pruža, a općenito, a rizik je za proizvodnju službene statistike, uključujući i europske statistike.

Radi osiguravanja uvjeta, slijedom kojih bi DZS mogao raditi na produktivniji i djelotvorniji način u proizvodnji europskih statistika, a time i unaprijediti usklađenost s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

- 6. Nadležna tijela trebala bi osigurati da DZS ima dovoljno ljudskih resursa, u smislu broja ljudi i njihovih vještina, kako bi se moglo udovoljiti obvezama u proizvodnji europskih statistika. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 3.1. i 7.5.)**

4.2.3.2. RAZINA STRUČNOSTI

U sklopu pretpristupnih aktivnosti DZS je povećao kompetencije nekih kategorija zaposlenika koji su bili izravno uključeni u ona područja na koja su bili usmjereni pretpristupni programi. Tako su svoja znanja i vještine unaprijedili informatičari, djelatnici koji se bave metodološkim područjima poput uzorkovanja i sezonaliziranja te djelatnici iz statističkih područja poput nacionalnih računa.

Sada bi prioritet trebalo biti održavanje i daljnje unaprjeđivanje postignute razine stručnosti te njezino prenošenje drugim djelatnicima radi podizanja opće razine stručnosti unutar ustanove. Iako je DZS izradio strategijski okvir za razvoj sustava upravljanja ljudskim resursima, još nije izradio politiku upravljanja ljudskim resursima koja bi se bavila kontinuiranom stručnom obukom.

Tijekom posjeta SOT je uočio određenu neuravnoteženost među različitim kategorijama djelatnika, iz koje rezultiraju nedovoljne kompetencije u pojedinim područjima. Nisu svi statističari sposobni, na primjer, izrađivati nove statističke tablice iz svojih baza podataka, a mnogi mlađi djelatnici i dalje vide informatički sektor kao organizacijsku jedinicu odgovornu za svaki proces koji zahtijeva neke nove analize uz korištenje informatičkih alata. Činjenica da informatičari moraju izvršavati zadaće koje bi netko drugi morao biti sposoban izvršiti, ograničava njihove mogućnosti za stjecanje dodatnih znanja o informatičkim tehnologijama i tehnikama. Prevelika ovisnost o ključnim ljudima u određenim područjima očit je rizik. SOT je informiran da nema dovoljno stručnjaka za uzorkovanje i da su oni pod znatnim pritiskom.

Djelatnici koji se zaposle u DZS-u pohađaju edukacije koje organizira Državna škola za upravu. Posebne edukacije za statistička područja do sada su bila povezana s pretpristupnim projektima. U nekim slučajevima, tečajevi, radionice ili seminari bili su organizirani po određenim područjima za prenošenje znanja unutar DZS-a. DZS znatno koristi Europski program statističkih tečajeva (ESTP) za dodatnu edukaciju svojih djelatnika. U razdoblju 2012. – 2014. na 114 ESTP tečajeva sudjelovala su ukupno 232 djelatnika DZS-a. U istom razdoblju, djelatnici DZS-a sudjelovali su na 47 sastanaka Eurostatovih ciljnih skupina, a 7 osoba sudjelovalo je u programima stažiranja, u trajanju 4 – 6 mjeseci, u Luksemburgu, Španjolskoj ili Sloveniji, sve u sklopu IPA programa.

U DZS-u ne postoji posebna struktura za proširivanje stručnosti djelatnika kroz internu obuku. Trebalo bi razmotriti mogućnost povećavanja mobilnosti djelatnika kako bi se povećale njihove kompetencije i prilagodljivost, iako su u praksi mogućnosti za to prilično ograničene zbog ograničenih resursa. Za DZS je važno povećavati vještine svojih djelatnika i u specijalističkim statističkim područjima i u informatici (poput korištenja informatičkih alata SAS i PC-Axis te generiranja statističkih tablica).

U svjetlu toga, a radi unapređivanja usklađenosti s KoP-om, SOT preporučuje sljedeće:

- 7. Zbog povećanja razine stručnog znanja potrebnoga za proizvodnju kvalitetnih statistika, DZS treba uspostaviti i primijeniti sustav upravljanja ljudskim resursima koji bi obuhvaćao i neprekidno obrazovanje vlastitih djelatnika. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 7.6.)**

4.2.3.3. PODRUČNI UREDI

U Hrvatskoj kao relativno maloj zemlji, relativno velik dio djelatnika DZS-a raspoređen je u decentraliziranim organizacijskim jedinicama. DZS ima 13 područnih ureda i 34 ispostave u kojima radi 151 djelatnik, ili 27% od ukupnog broja djelatnika.

Ta je struktura posljedica starijih načina rada, pri čemu se većina zadataka na područnoj razini odnosila na aktivnosti prikupljanja podataka (istraživanja na poduzećima, u kućanstvima i prikupljanje cijena) i na lokalnu diseminaciju podataka. Takve strukture sada postaju zastarjele zbog uvođenja novih tehnologija u diseminaciju podataka, povećane uporabe administrativnih izvora podataka, sve većeg provođenja telefonskog anketiranja uz pomoć računala te elektroničkih upitnika putem interneta.

Premda su područni uredi i dalje angažirani u prikupljanju podataka, ta ih aktivnost ne angažira u potpunosti: više od 20% nije uključeno u prikupljanje podataka, a oni koji jesu uključeni u to ne rade cijelo vrijeme na anketiranju. Zaista, DZS trenutačno se koristi uslugama povremenih anketara u ekvivalentu od 34 čovjek/godina, kako bi dopunila broj anketara iz područnih ureda.

Prema mišljenju SOT-a, integriranje nekih područnih ureda i djelatnika u njima pružilo bi mogućnost za povećavanje ukupnog broja kvalificiranih djelatnika u sjedištu DZS-a, bez utjecaja na proračun, čime bi se na bolji način mogli postići poslovni ciljevi. Gledajući budući razvoj u široj perspektivi, moguće je razviti djelotvornu mrežu djelatnika koji rade s udaljenog mjesta (teleworking) koji bi se bavili anketiranjem ili drugim poslovima koje je moguće obavljati od kuće.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om i poboljšavanja djelotvornosti korištenja resursa, SOT preporučuje sljedeće:

- 8. DZS treba izraditi srednjoročni plan zamjene sustava područnih ureda, npr. sustavom anketara koji rade iz svojih domova ili koji rade s udaljenog mjesta. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 3.1., 10.2. i 10.4.)**

4.2.3.4. PRAĆENJE KORIŠTENJA RESURSA

Tijekom posjeta, SOT je uočio da DZS trenutačno ne koristi instrumente za procjenjivanje troškova statističkih proizvoda i procesa.

Sustav za praćenje troškova razvijen je i korišten za projekte koje financira EU, no taj sustav zahtijeva temeljite prilagodbe za integriranje u sadašnji knjigovodstveno-računovodstveni sustav DZS-a. Zbog toga DZS ne može odrediti stupanj djelotvornosti korištenja raspoloživih resursa, niti može poduprijeti svoje zahtjeve prema proračunu argumentima o razini resursa koju zahtijeva proizvodnja kvalitetnih službenih statistika.

Jedan od važnih stupova politike upravljanja kvalitetom DZS-a vezan je za primjenu GSBPM modela koji je moguća osnovica za primjenu sustava praćenja troškova, pri čemu bi se resursi mogli klasificirati prema glavnim fazama Generičkoga modela statističkog poslovnog procesa.

Radi poboljšavanja troškovne djelotvornosti i daljnjeg unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, SOT preporučuje sljedeće:

9. DZS treba uvesti sustav postupaka i alata koji bi omogućio procjenjivanje troškova statističkih procesa i proizvoda. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 10.1.)

4.2.3.5. FINANCIJSKA FLEKSIBILNOST

DZS trenutačno ne može zadržati prihode nastale davanjem podataka (uključujući mikropodatke za znanstvenike) ili usluga te mora vratiti sve takve prihode u Ministarstvo financija. To djeluje destimulirajuće u odnosu na pružanje dobrih usluga jer se nastali dodatni troškovi ne mogu pokriti.

Vlastiti prihod u 2014. iznosio je oko 204 900 eura, što je 1,8% ukupnog proračuna DZS-a. SOT smatra da bi DZS-u trebalo dopustiti da zadrži dio tog prihoda koji se odnosi na usluge koje zahtijevaju dodatni rad. Time bi se DZS stimuliralo u pružanju dobrih usluga specijaliziranim korisnicima i znanstvenicima.

Neki veći korisnici vrlo rado bi naručili posebne usluge od DZS-a. Na primjer, Hrvatska narodna banka tražila je od DZS-a uvođenje novog istraživanja o financijama i potrošnji u kućanstvima te je bila spremna pokriti troškove tog posla, ali DZS nije mogao dodijeliti resurse koji bi udovoljili tom zahtjevu jer ne bi mogao zadržati sredstva kojima bi se pokrio taj trošak. Slično tome, znanstvenici požalili su se SOT-u na teškoće u pristupanju mikropodacima, naglasivši da DZS nije stimuliran za širi angažman u širenju takve usluge.

Radi unaprjeđivanja davanja usluga korisnicima službenih i europskih statistika te unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, SOT preporučuje sljedeće:

10. Nadležna tijela trebala bi poduzeti potrebne korake koji bi omogućili DZS-u da zadrži vlastite prihode. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 3.1.)

4.2.4. KVALITETA

Ovo poglavlje razmatra upravljanje kvalitetom u DZS-u te koordinaciju unutar sustava službene statistike u pitanjima kvalitete. Također, razmatra revizije ključnih statistika i informatičke infrastrukture.

4.2.4.1. UPRAVLJANJE KVALITETOM

Odredbe Zakona o službenoj statistici sadržavaju načela i zahtjeve o kvaliteti iz KoP-a. Dokumentacija pripremljena za Stručnu ocjenu te dokazi predloženi tijekom posjeta pokazuju posvećenost DZS-a kvaliteti.

DZS intenzivno radi na uspostavljanju okvira za razvoj sustava za kontinuirano ocjenjivanje i poboljšavanje kvalitete statističkih procesa i proizvoda. DZS provodi važan IPA projekt "Tehnička pomoć u poslovnim statistikama i dokumentiranju kvalitete". U sklopu tog projekta DZS je razvio nacrt dokumenta o Integriranom upravljanju kvalitetom. Taj je dokument strategija DZS-a za prihvaćanje načela kvalitete te opisuje instrumente i alate koji se razvijaju u DZS-u radi unaprjeđivanja kvalitete vlastitih statističkih procesa i proizvoda, u skladu s preporukama EU-a.

DZS postupno uključuje u Integrirani statistički informacijski sustav (ISIS) aplikacije koje su važne za upravljanje kvalitetom: središnji repozitorij metapodataka, sustav upravljanja metapodacima, glosar pojmova kvalitete, bazu indikatora kvalitete, alate za obradu istraživanja, instrumente za pretraživanje podataka i za tabeliranje te alat za upravljanje klasifikacijama. ISIS je djelotvoran centralizirani alat za standardizirano praćenje i izvještavanje o kvaliteti. S tim povezana Baza informacija o kvaliteti (DBQI) postaje ključni alat za ocjenjivanje kvalitete, dokumentiranje kvalitete i izvještavanje o kvaliteti za sva istraživanja u DZS-u. SOT prihvaća da je DZS usmjeren na pitanja kvalitete, ali još ne postoji djelotvoran sustav razmjenjivanja dobre prakse u pitanjima kvalitete unutar sustava službene statistike.

DZS nema jasno definiranu organizacijsku strukturu za upravljanje kvalitetom. Ta je zadaća trenutačno u nadležnosti organizacijskih jedinica iz različitih statističkih područja. SOT smatra da treba postojati centralizirana organizacijska jedinica koja bi se bavila upravljanjem kvalitetom. Takva bi jedinica ojačala upravljanje kvalitetom u DZS-u, a u kombinaciji s predloženim nacionalnim smjernicama (Preporuka 5.) mogla bi pomoći jačanju upravljanja kvalitetom u sustavu službene statistike.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

- 11. DZS treba uspostaviti organizacijsku jedinicu za upravljanje kvalitetom te ojačati koordinaciju aktivnosti vezanih za kvalitetu u sustavu službene statistike. (Kodeks prakse europske statistike, načelo 4.)**

4.2.4.2. STATISTIČKE REVIZIJE

DZS ima službu za internu reviziju koju trenutačno čine dvije osobe, odgovorne za provođenje redovitih financijskih i statističkih revizija. Služba slijedi međunarodne revizijske standarde i nacionalne propise i smjernice koje izrađuje Ministarstvo financija. Interne revizije provode se prema stratejskim i godišnjim planovima internih revizija. Sadašnji Stratejski plan internih revizija obuhvaća razdoblje 2014. – 2016., a godišnji planovi usklađeni su s navedenom višegodišnjom strategijom, vodeći se procjenama rizika.

Kada je DZS počeo provoditi ocjene kvalitete, aktivnosti su uglavnom bile više usmjerene na financijske nego na statističke procese. Do sada je nekoliko statističkih istraživanja ili aktivnosti bilo predmetom revizijskih aktivnosti, iz kojih su nastala revizijska izvješća za interne potrebe. Revizijska izvješća rezultiraju detaljnim akcijskim planovima s unaprjeđenjima.

SOT ima dojam da bi proces interne revizije trebalo unaprijediti, u slučaju glavnih statistika, uključivanjem vanjskih stručnjaka gdje je to prikladno.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

- 12. DZS treba poduzeti mjere za uključivanje vanjskih stručnjaka, gdje je to prikladno, kod revizije ključnih statistika. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 4.4.)**

4.2.4.3. SIGURNOSNA REVIZIJA

DZS je vlasnik svoje informatičke infrastrukture i uglavnom je sam i održava. Središnje komponente su smještene na dvije DZS-ove lokacije u Zagrebu. DZS-ova politika informatičke sigurnosti, koja je objavljena na intranetu, uređuje pravila za uporabu računala. Dodatni raspoloživi dokumenti su DZS-ov Pravilnik o pristupu povjerljivim statističkim podacima i dokumenti o fizičkoj, tehničkoj i informatičko-organizacijskoj zaštiti.

SOT je informiran da su sustavi pod stalnim nadzorom djelatnika DZS-a, ali da se ne koriste vanjske revizije. Zbog potrebe za neprekidno raspoloživom infrastrukturom, a zbog drugih mogućih rizika, SOT predlaže sustavniji pristup praćenju informatičke sigurnosti, s uključivanjem vanjskih stručnjaka, moguće u suradnji sa Zavodom za sigurnost informacijskih sustava. Idealno bi bilo provoditi vanjske revizije temeljene na međunarodnim standardima, poput COBIT-a (Control Objectives for Information and Related Technology) ili nekoga drugog međunarodno prihvaćenog standarda. Godišnje prioritete zadatke trebale bi se temeljiti na analizi rizika.

Radi dodatnog unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

- 13. DZS treba provesti sveobuhvatnu sigurnosnu reviziju svoje informatičke infrastrukture uzimajući u obzir međunarodne standarde. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 5.5)**

4.2.5. USLUGE ZA KORISNIKE

Ovo poglavlje razmatra načine na koje bi se DZS-ove usluge mogle unaprijediti: unaprjeđenjem web-stranice, proširenjem opsega statistika koje su raspoložive u bazama podataka, poboljšanjem komentara u statističkim publikacijama, proširenjem uporabe Kalendara objavljivanja statističkih podataka, objavljivanjem većeg broja izvješća o kvaliteti i drugih dokumenata, omogućivanjem pristupa s udaljenog mjesta za znanstvenike te uspostavljanjem korisničkih vijeća za glavna statistička područja.

4.2.5.1. DOSTUPNOST I JASNOĆA STATISTIKA

U travnju 2015. DZS je proveo istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Upitnik je poslan elektroničkom poštom glavnim korisnicima i drugim poznatim korisnicima, a bio je dostupan i na web-stranici DZS-a i na društvenim mrežama. Primljena su ukupno 952 odgovora. Nekoliko je aspekata dobilo pozitivne ocjene: na primjer, statistike DZS-a smatraju se vrlo kvalitetnima, a korisnici su vrlo zadovoljni uslugama koje im pružaju djelatnici DZS-a. Međutim, iz istraživanja je vidljivo da je razina zadovoljstva vrlo niska u odnosu na dizajn, navigaciju i upotrebljivost web-stranice, pri čemu su korisnici bili osobito kritični zbog ograničenog broja statistika raspoloživih u bazama podataka. Bilo je 780 odgovora na pitanje "Čime ste najnezadovoljniji kod DZS-a?", kod kojega su korisnici mogli odabrati više odgovora. Velika većina odgovora na ovo pitanje odnosila se na web-stranicu: 41% odabralo je "Nema dovoljno baza podataka" (tj. nije dovoljno statističkih informacija dostupno u formi baza podataka na webu), 30% je odabralo "Nema mogućnosti za preuzimanje podataka u različitim formatima", 25% je odabralo "Web-stranica nije laka za korištenje", 21% je bilo nezadovoljno "Formatom publikacija", a 21% nezadovoljno "Sadržajem web-stranice".

Tijekom sastanaka s medijima i drugim dionicima stajališta o web-stranici bila su raznolika, katkad i vrlo kritična. Menadžment DZS-a također se slaže da su nužna znatna poboljšanja.

SOT dijeli takvo stajalište s korisnicima DZS-ove web-stranice. Ona nije jednostavna za korištenje, ima nejasnu strukturu, navigacija nije intuitivna i traži previše klikova da bi se došlo do željene informacije. Neki tehnički faktori pridonose teškoćama: stranica se koristi okvirima (frames) koji pridonose problemima upotrebljivosti te otežavaju upravljanje stranicom (na primjer, nije moguće pratiti korištenje pojedinih stranica ili dati izravne linkove na pojedine stranice); ne koristi se sustav za upravljanje sadržajem, čime je otežano djelotvorno upravljanje stranicama; ne koristi se responzivni dizajn web-stranica pa se korisničko iskustvo ne može prilagoditi za različite uređaje.

SOT je primijetio da je nedavno došlo do nekih pozitivnih kretanja. Novi interaktivni, dvojezični kalendar radi dobro i dobar je put pristupanju nedavno objavljenim statistikama; statističke publikacije (pod nazivom "prvi rezultati") imaju jasan i dosljedan izgled, s dobrim omjerom teksta, tablica, grafova i metodoloških napomena, a objavljuju se i na hrvatskome i na engleskome; DZS se dobro koristi društvenim medijima. Unatoč tim poboljšanjima, treba učiniti više, a SOT je uvjeren da se DZS-ova web-stranica može redizajnirati kako bi se popravio njezin izgled, navigacija i upotrebljivost. Trebalo bi osluhnuti stajališta korisnika te u skladu s njima planirati unaprjeđenja. Ako je to potrebno, DZS bi trebao unajmiti usluge vanjskih stručnjaka.

Radi postizanja bolje pristupačnosti i jasnoće statistika te poboljšavanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

14. DZS treba redizajnirati svoju web-stranicu i poboljšati njezin izgled, navigaciju i upotrebljivost. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 15.2.)

Također, SOT se slaže sa stajalištima iskazanima u istraživanju zadovoljstva korisnika o tome da u interaktivnim bazama podataka na web-stranici nema dovoljno informacija.

DZS se koristi široko prihvaćenim softverom PC-Axis (izvorno je razvijen u švedskoj statistici, koji sada zajednički održavaju nordijske zemlje) za diseminiranje statistika putem interaktivnih tablica. Međutim, obuhvaćen je samo ograničen raspon statističkih područja, a čak i u tim slučajevima obuhvat je prilično ograničen. Korisnici su spominjali nedostatak dugih vremenskih serija te vrlo ograničene informacije na regionalnoj razini. Nedostaju cijela područja: na primjer, nema vitalnih statistika, Ankete o radnoj snazi, Ankete o potrošnji kućanstava, statistika kriminaliteta te makroekonomskih statistika, a gotovo ništa iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine. DZS se slaže s time da bi trebao imati širi raspon statističkih podataka u obliku baza podataka, pa će u tom smislu organizirati obuku svojih statističara u PX-Editu, alatu razvijenome u finskoj statistici za editiranje i generiranje PC-Axis datoteka. SOT smatra da bi DZS trebao težiti davanju podataka iz svih statističkih publikacija, kao i iz drugih publikacija, tamo gdje je to prikladno, u obliku baza podataka na svojoj web-stranici. Trebalo bi provoditi strogi centralizirani nadzor kojim bi se osigurala strukturiranost podataka na način koji bi s korisničkog stajališta bio najkorisniji.

Nadalje, DZS objavljuje statistike u bazama podataka nakon objavljivanja statistika iz odgovarajućih publikacija. Podatke bi trebalo objavljivati istodobno i u publikacijama i u bazama podataka kako bi korisnici mogli podatke koristiti iz bilo kojega od tih izvora u trenutku objavljivanja, a u skladu sa svojim potrebama.

Radi dodatnog unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

15. DZS treba proširiti obuhvat baza podataka na svojoj web-stranici tako da budu uključeni barem svi podaci statističkih publikacija; podaci bi trebali biti raspoloživi u što kraćem roku nakon objavljivanja publikacije, a u idealnom slučaju istodobno. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 15.2.)

Rezultati statističkih istraživanja objavljuju se prvi put u priopćenjima. Priopćenja su ključna komponenta diseminacije koja pružaju najnoviju informaciju medijima i drugim korisnicima. Zbog toga je važno da budu dobro napisana s prikladnim komentarima i da prikažu priču koja stoji iza tih podataka na zanimljiv način. U tom su slučaju korisnici učinkovito informirani te je vjerojatnije da će se njima koristiti mediji i drugi korisnici. Međutim, iako su priopćenja objektivna i pripremljena na konzistentan način, tekstualni komentari su sažeti i nezanimljivi, gusto prožeti brojkama i promjenama postotaka, što informaciju čini teškom za shvatiti. Tekst je u novim priopćenjima obično isti, a samo se brojke mijenjaju. Da bi priopćenja bila informativnija, a statistike korištene u većoj mjeri, SOT predlaže da DZS-ovi statističari pomno razmotre podatke

po strukturi i kroz vrijeme te da nađu najbolji način za oživljavanje tih statistika kroz zanimljivu priču.

Upadljivo je da statističke publikacije DZS-a nemaju naslove. Dobro odabrani naslov privući će pozornost, ohrabriti korisnike da nastave s čitanjem te povećati vjerojatnost da će publikacija privući medijsku pozornost. SOT smatra da se statističari DZS-a, nakon pričanja priče koja stoji iza brojaka, trebaju potruditi oko smišljanja privlačnih naslova koji bi obuhvatili najzanimljiviji dio priče, vrijedan objave.

DZS se dobro koristi Twitterom. Kada se objavi statistička publikacija, objavljuje se i tweet s naslovom, graf i link na publikaciju. Međutim, umjesto slaganja naslova samo za poruku na Twitteru, bilo bi mnogo učinkovitije kreirati naslov publikacije te ga automatski iskoristiti kao naslov poruke za Twitter.

DZS bi trebao razmotriti organiziranje odgovarajuće obuke za djelatnike koji pripremaju publikacije. Trebali bi i razmotriti mogućnost zapošljavanja novinara na neko vrijeme, koji bi dao savjete za pisanje statističkih komentara na način vrijedan za objavljivanje.

Radi osiguravanja šireg korištenja statistika i njihova vjerodostojnog interpretiranja te za unaprjeđivanje usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

16. DZS treba poboljšati komentare u svojim statističkim publikacijama te osigurati da sve publikacije imaju dobro odabrane naslove. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 15.1.)

DZS objavljuje unaprijed interaktivni Kalendar objavljivanja na svojoj web-stranici. Objavljuje se u listopadu i obuhvaća publikacije predviđene za objavljivanje u sljedećoj godini. Dizajniran je dobro i omogućuje korisnicima lagani pristup informaciji o očekivanim publikacijama te pristup nedavno objavljenim podacima. Lako se dođe do podataka o svim publikacijama predviđenim po svakom danu, tjednu ili mjesecu.

Međutim, Kalendar ne obuhvaća statistike objavljene u bazama podataka na web-stranici. Kako je već ranije napomenuto, samo dio statistika iz publikacija objavljuje se u bazama podataka, a podaci se objavljuju u bazama podataka s kašnjenjem. Zbog toga korisnici ne znaju kada se objavljuju podaci u bazama podataka.

Kalendar bi trebalo poboljšati i na drugi način. Dok je DZS-ova točnost u objavljivanju publikacija vrlo dobra, povremeno nije moguće ostvariti zadani rok objavljivanja. Kada se to dogodi, korisnicima je takva informacija vidljiva najmanje tri dana prije izvornog datuma objave, a izvorni datum objave podataka ostaje vidljiv korisnicima. Međutim, nije naveden razlog kašnjenja.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

17. DZS treba proširiti svoj Kalendar publikacija uključivanjem datuma objavljivanja baza podataka na svojoj web-stranici. U slučaju da dođe do kašnjenja objavljivanja, treba staviti odgovarajuće objašnjenje. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 6.5. i 13.4.)

4.2.5.2. POBOLJŠATI RASPOLOŽIVOST DOKUMENTACIJE I METAPODATAKA

U interesu jasnoće i transparentnosti, određeni programski dokumenti trebali bi biti dostupni korisnicima.

DZS ima interni programski dokument o diseminaciji – Pravilnik o diseminaciji službene statistike. On obuhvaća načine diseminacije, različite vrste statističkih publikacija, ulogu Kalendara objavljivanja publikacija, korištene komunikacijske kanale (uključujući društvene mreže),

mogućnosti za izradu posebnih analiza, pravila za ispravljanje pogrešaka u objavljenim statistikama te mjeru u kojoj se engleski jezik koristi u statističkim rezultatima. Taj programski dokument o diseminaciji nije dostupan korisnicima.

Slično tome, postoji interna dokumentacija o zaštiti statističke povjerljivosti tijekom prikupljanja podataka, njihove obrade i diseminacije, ali nijedan programski dokument o povjerljivosti nije dostupan korisnicima (osim dokumenta o pristupu povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe). To nije u skladu s indikatorom 5.4 iz KoP-a, u kojemu stoji: "Propisane su smjernice i upute zaposlenicima za zaštitu statističke povjerljivosti u procesima proizvodnje i diseminacije. Politika povjerljivosti dostupna je javnosti."

DZS ima revizijsku politiku u nekim statističkim domenama poput nacionalnih računa, kratkoročnih statistika, i PRODCOM-a. Iako je nacrt sveobuhvatne revizijske politike već pripremljen, a koji obuhvaća područja poput načina revidiranja sezonskih vremenskih serija, još nije u uporabi niti je dostupan javnosti. SOT smatra da bi korisnicima trebale biti dostupne ne samo revizijske politike po pojedinim statistikama, već i DZS-ova sveobuhvatna revizijska politika.

Radi unaprjeđivanja transparentnosti te unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

18. DZS treba objaviti svoje programske dokumente (diseminacijsku politiku, politiku povjerljivosti, revizijsku politiku) na svojoj web-stranici. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 5.4., 8.6. i 15.1.)

Korisnicima bi trebale biti dostupne informacije o kvaliteti metodologija usklađenih s međunarodnim standardima. Izvješća o kvaliteti trenutno su dostupna samo za nekoliko DZS-ovih statistika. Metodološke napomene uključene su u sva priopćenja i publikacije, premda su dosta sažeta i ne slijede standardiziranu formu.

DZS je uspostavio Bazu kvalitete (DBQI), koja je predstavljena SOT-u tijekom posjeta. DBQI postat će glavni alat za ocjenjivanje, dokumentiranje i izvještavanje o kvaliteti za DZS-ove statistike. Ta baza obuhvaća brojčane (indikatore kvalitete) i opisne informacije. Ona sadržava iscrpni popis informacija o kvaliteti temeljenih na dvije strukture Europskoga statističkog sustava (ESS) – Euro-SDMX strukturi metapodataka (ESMS) i ESS Strukturi standardnog izvještavanja o kvaliteti (ESQRS). Budući da sadržava sva polja iz obje strukture, može se koristiti (ako su unesene sve varijable) za generiranje izvješća o kvaliteti i metodologiji na temelju Jedinственe integrirane strukture metapodataka (SIMS) ili bilo kojeg njezina podskupa. Baza kvalitete postupno se popunjava podacima iz različitih istraživanja, a manji broj standardnih izvješća o kvaliteti objavljen je na DZS-ovoj web-stranici. Izvješća sadržavaju podskupove varijabli iz DBQI, uključujući pravne osnove, klasifikacije, definicije, obuhvat, populaciju, uzoračke i neuzoračke pogreške, razinu neodaziva i imputiranja, pravodobnost, usporedivost i opterećenje izvještajnih jedinica.

SOT smatra da bi DBQI trebalo proširiti na sve DZS-ove statističke rezultate. (DZS planira postići potpuni obuhvat.) Predmetna izvješća o kvaliteti trebala bi pružati širok raspon informacija o kvaliteti i metodologiji u skladu s međunarodnim standardima, a korisnicima bi izvješća trebala biti dostupna na statističkim web-stranicama.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

19. DZS treba objaviti izvješća o kvaliteti na svojoj web-stranici za sve svoje statističke proizvode; ta izvješća trebaju biti u skladu s međunarodnim standardima, a linkovi na izvješća trebaju se nalaziti na svim odgovarajućim statističkim stranicama. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 4.3., 15.6. i 15.7.)

4.2.5.3. DRUGE USLUGE ZA KORISNIKE

DZS omogućuje pristup povjerljivim mikropodacima za znanstvene svrhe. To je uređeno Zakonom o službenoj statistici (članak 65.), a provodi se potpisivanjem posebnog ugovora između DZS-a i ovlaštenoga znanstvenika ili znanstvene institucije. Trenutačno su moguća dva načina pristupa mikropodacima. Znanstvenici mogu koristiti sigurnu sobu u DZS-u u Zagrebu, ili im se podaci mogu poslati na zaštićenome mediju. U ovom drugom slučaju podaci su anonimizirani (pomoću softvera μ -ARGUS koji je razvila nizozemska statistika) radi zaštite od neovlaštenog objavljivanja. Znanstvenici imaju pristup skupovima podataka iz pet anketa o kućanstvima te iz nekoliko poslovnih istraživanja, a DZS planira znanstvenicima osigurati pristup mikropodacima iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine.

Znanstvenici su zadovoljni mogućnošću dobivanja pristupa mikropodacima iz istraživanja, ali su tijekom sastanka sa SOT-om izrazili i djelomično nezadovoljstvo nekim aspektima pruženih usluga. Smatraju da su metapodaci o skupovima podataka i varijablama nedovoljno detaljni i nedovoljno standardizirani. Također, izrazili su želju za udaljenim pristupom podacima: korisnici koji nisu iz Zagreba nalaze da je nezgodno putovati u glavni grad radi pristupa podacima u DZS-ovoj sigurnoj sobi. SOT smatra da treba poraditi na obje primjedbe. Menadžment DZS-a izvijestio je SOT da planira omogućiti pristup s udaljenog mjesta, nakon uspostavljanja i testiranja nužne sigurnosne infrastrukture.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, **SOT preporučuje sljedeće:**

20. DZS treba unaprijediti usluge prema ovlaštenim znanstvenicima osiguravanjem pristupa mikropodacima s udaljenog mjesta te osiguravanjem odgovarajuće standardizirane dokumentacije o skupovima podataka i varijablama. (Kodeks prakse europske statistike, indikatori 15.4. i 15.5.)

Konzultacije s korisnicima u Hrvatskoj provode se na različite formalne i neformalne načine. Glavni komunikacijski kanal je Statistički savjet iako su (ili bi trebale biti) njegove rasprave na visokoj strategijskoj razini. Korisnici imaju mogućnost komentirati nacрте strategija i programa koji se objavljuju na DZS-ovoj web-stranici. Istraživanje zadovoljstva korisnika iz travnja 2015. koje je bilo unaprijeđena verzija istraživanja prvi put provedenoga u 2013., dalo je korisne povratne informacije i komentare širokog raspona korisnika. DZS namjerava ponavljati to istraživanje godišnjom dinamikom. Postoje različite radne grupe. Postoje i mnogi bilateralni kontakti s glavnim korisnicima te mnogi neformalni kontakti s povremenim korisnicima.

Korisničke grupe uspostavljaju se vrlo rijetko, na ad hoc bazi, poput grupe za metodologiju nacionalnih računa (ESA 2010). SOT vjeruje da bi DZS trebao korisničke grupe koristiti u većoj mjeri. Mogla bi se osnovati stalna korisnička vijeća, koja bi se sastajala jedanput do dvaput na godinu, za glavna statistička područja. Ona bi se mogle baviti određenim statističkim područjima (poput ekonomskih statistika) ili okupljati određene kategorije korisnika (poput znanstvenika). U takve grupe mogli bi se uključiti glavni korisnici, među kojima bi mogli biti, ovisno o području, ministarstva, ekonomisti, novinari te reprezentativne organizacije. Takve grupe mogle bi posredovati u prikupljanju povratnih informacija o statističkim uslugama i proizvodima, uključujući i DZS-ovu web-stranicu, u informiranju korisnika putem izvješća o kvaliteti, metodologija i drugih metapodataka te u promoviranju tema za razmatranje. One bi mogle imati ulogu kod prikupljanja stavova o prijedlozima DZS-a za razmatranje tema proizašlih iz istraživanja zadovoljstva korisnika.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, SOT preporučuje sljedeće:

21. DZS treba uspostaviti stalna korisnička vijeća za ključna statistička područja. (Kodeks prakse europske statistike, indikator 11.1.)

4.2.6. OPTEREĆENOST IZVJEŠTAJNIH JEDINICA

Ovo poglavlje bavi se pitanjima djelotvornosti prikupljanja podataka od poslovnih subjekata te mjerenjem i izvještavanjem o statističkoj opterećenosti izvještajnih jedinica.

4.2.6.1. PRIKUPLJANJE PODATAKA

Strateški plan DZS-a za 2014. – 2016. identificirao je elektroničko prikupljanje podataka kao važnu metodu smanjivanja opterećenja poslovnih subjekata kao izvještajnih jedinica. Prednosti prikupljanja podataka iz poslovnih subjekata putem interneta povećana su djelotvornost i kvaliteta podataka, skraćeno vrijeme provedbe istraživanja i smanjenje opterećenja izvještajnih jedinica. Iskustvo pokazuje da izvještajne jedinice preferiraju internetsko anketiranje uz pomoć računala (CAWI) u odnosu na papirnate upitnike, čime se dodatno smanjuje osjećaj opterećenosti kod izvještajnih jedinica.

DZS je znatno napredovao u korištenju CAWI za poslovna istraživanja: poslovni subjekti sve više pružaju podatke putem online-aplikacija dostupnih na DZS-ovoj web-stranici. Trenutačno se CAWI koristi za 19 istraživanja, a taj se broj povećava u skladu s raspoloživim resursima. Zbog znatnih prednosti internetskog prikupljanja podataka u poslovnim istraživanjima, SOT smatra da internetsko prikupljanje podataka treba proširiti na što više poslovnih istraživanja.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, SOT preporučuje sljedeće:

22. DZS treba proširiti prikupljanje podataka putem elektroničkih upitnika na sva poslovna istraživanja za koja je to moguće učiniti. (Kodeks prakse europske statistike, načela 9. i 10.)

4.2.6.2. PRAĆENJE OPTEREĆENOSTI IZVJEŠTAJNIH JEDINICA

Nekoliko aktivnosti DZS-a odnosi se na smanjivanje opterećenosti izvještajnih jedinica kod popunjavanja upitnika. Korištenje administrativnih izvora podataka povećano je tijekom nekoliko proteklih godina, a u idućim će godinama i dalje rasti. Internetsko prikupljanje podataka se širi (Poglavlje 4.2.6.1), a planira se i uspostavljanje registra uzoraka zbog smanjivanja opterećenosti i pravednijeg rasprostiranja opterećenosti na sve poslovne subjekte pa se u tom smislu provode i neka testiranja upitnika.

Međutim, cjelokupni učinak tih mjera na izvještajne jedinice nije poznat jer se opterećenost ne mjeri i ne prati na sustavan način.

Trenutačno se opterećenost mjeri samo u nekim istraživanjima. To se radi uključivanjem pitanja o vremenu utrošenome na popunjavanje upitnika, uključujući i vrijeme utrošeno na prikupljanje traženih informacija iz poslovne dokumentacije. Računaju se prosječne vrijednosti (koristeći više medijan nego prosjek, jer bi povremene ekstremne vrijednosti mogle utjecati na procjene) koje analiziraju osobe koje provode istraživanje, no ne izvještava se o opterećenosti. SOT smatra da bi DZS trebao procjenjivati opterećenost izvještajnih jedinica za sva statistička istraživanja te da bi detaljne procjene trebao objavljivati na svojoj web-stranici.

Radi unaprjeđivanja usklađenosti s KoP-om, SOT preporučuje sljedeće:

23. DZS treba sustavno mjeriti opterećenje izvještajnih jedinica u svim istraživanjima te izvještavati o trendovima na godišnjoj razini. (Kodeks prakse europske statistike, načelo 9.)

4.3. STAJALIŠTA DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU RAZLIČITA OD OCJENE STRUČNIH OCJENJIVAČA

DZS nema stajališta koja se razlikuju od nalaza SOT-a.

ANEKS A: PROGRAM POSJETA

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DNEVNI RED

Stručno-ocjenjivački posjet Zagrebu (11.– 15. svibnja 2015.)

Vrijeme	Program	Sudionici
Dan 1. – Ponedjeljak, 11. svibnja 2015.		
09.00 – 10.15	1 SOT-ova završna priprema za posjet	SOT
10.15 – 10.30	Stanka za kavu	
10.30 – 11.45	2 Pripremni sastanak s koordinacijskim timom DZS-a te mogućim drugim nacionalnim sudionicima u posjetu radi razmatranja praktičnih aspekata posjeta	DZS tim
11.45 – 12.15	3 Dobrodošlica i uvod u program, organizacijska pitanja	CBS PR TEAM
12.15 – 13.00	Ručak	
13.00 – 13.45	4 Sjednica s općim informacijama i s opisom organizacije nacionalnog sustava službene statistike (tijela, podjela odgovornosti, odnosi među tijelima)	<i>Uvodna prezentacija – Hrvatski statistički sustav</i> DZS tim, Andrea Galić Nagyszombaty
13.45 – 15.15	5 Zakon o službenoj statistici i drugi zakonski akti (KoP načela 1. i 2.)	DZS tim, Nada Pejić, Maja Pekeč, Zrinka Pavlović
15.15 – 15.30	Stanka za kavu	
15.30 – 16.30	6 Koordinacijska uloga DZS-a	DZS tim, Andrea Galić Nagyszombaty, Maja Pekeč, Nada Pejić, Maja Ledić Blažević
16.30 – 17.30	7 Suradnja	DZS tim, Zrinka Pavlović, Mario Gavrić, Maja Pekeč, Dubravko Škrlec, Mario Vlačević, Marianne Iđaković, Nevena Jerak Muravec, Dejan Božić, Milenka Primorac Čačić, Mira Šimanović, Suzana Čajkušić
Dan 2. – Utorak, 12. svibnja 2015.		
09.00 – 10.30	8 Sastanak s glavnim korisnicima – ministarstvima i drugim javnim/privatnim institucijama (uključujući i HNB kao korisnika)	DZS tim, Maja Pekeč Ministarstvo poljoprivrede – Jasna Putar, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava – Sanja Crnković Pozaić, Ministarstvo vanjskih poslova i EU poslova – Tatjana Vinković, Ministarstvo financija – Mladen Duliba, Željka Papež, Dinko Pavuna, Svjetska banka – Sanja Madžarević Šujster, Agencija za zaštitu okoliša – Bernarda Rožman, Zagrebačka banka – Hrvoje Dolenc, Raiffeisen banka – Zrinka Živković-Matijević, Tomislava Ujević, Hrvatska narodna banka – Vedran Šošić
10.30 – 10.45	Stanka za kavu	

Vrijeme	Program	Sudionici
10.45 – 12.15	9 Sastanak s drugim nositeljima službene statistike	DZS tim, Andrea Galić Nagyszombaty Hrvatsko zavod za javno zdravstvo – Tomislav Benjak, Tanja Čorić, Ministarstvo financija – Mladen Duliba, Željka Papež, Ministarstvo poljoprivrede / Uprava za ribarstvo – Damir Grgić, Vedran Kolarić
12.15 – 13.15	Ručak	
13.15 – 14.45	10 Sastanak sa Statističkim savjetom	DZS tim, Statistički savjet – Anto Bajo, Jasna Belošević-Matić, Zrinka Debeljak, Mladen Duliba, Igor Jemrić, Emil Kuhtić, Mirjana Rađenović, Blaženka Sečkar, Dario Runtić, Franka Vojnović, Boris Feis
14.45 – 15.00	Prezentacija baze kvalitete	DZS tim, Mario Gavrić, Maja Ledić Blažević
15.00 – 17.00	11 Programiranje, planiranje i resursi, uključujući edukaciju (KoP načela 3., 9. i 10.)	DZS tim, Tihana Cukina, Dubravka Rogić-Hadžalić, Nada Pejić, Andrea Galić Nagyszombaty, Mario Gavrić, Maja Ledić Blažević, Zrinka Pavlović, Mario Vlajčević
Dan 3. – Srijeda, 13. svibnja 2015.		
08.45 – 10.15	12 Diseminacija, uključujući konzultacije s korisnicima (KoP načela 6., 11. i 15.)	DZS tim, Maja Pekeč, Maja Ledić Blažević, Andrea Galić Nagyszombaty, Nada Pejić, Mario Gavrić, Dubravka Rogić-Hadžalić, Milenka Primorac Čačić, Mario Vlajčević; Snježana Varga, Predrag Cvjetičanin, Suzana Čajkušić, Blaženka Vukelić
10.15 – 10.30	Stanka za kavu	
10.30 – 11.30	13 Sastanak s glavnim korisnicima – mediji	DZS tim, Maja Pekeč Večernji list – Ljubica Gatarić, Slobodna Dalmacija – Frenki Laušić, Novi list – Branko Podgornik, Privredni vjesnik – Igor Vukić
11.30 – 12.30	14 Sastanak s glavnim korisnicima – znanstvena zajednica	DZS tim, Maja Pekeč Ekonomski fakultet – Ksenija Dumičić, Marin Strmota, Ekonomski institut – Andrea Mervar, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Pravni fakultet – Teo Matković, Zavod za javne financije – Ivica Urban, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – Nenad Pokos, Ivo Turk
12.30 – 14.00	Službeni ručak	
14.00 – 15.30	15 Sastanak s mladim zaposlenicima	Gordana Bogdanović, Maja Dozet, Dario Legčević, Ana-Marija Kolić, Zrinka Lokas, Ana Lekić, Iva Zdravec
15.30 – 15.45	Stanka za kavu	
15.45 – 17.15	16 Sastanak s glavnim davateljima podataka/izvještajnim jedinicama	DZS tim, Zrinka Pavlović, Suzana Čajkušić, Dubravka Rogić-Hadžalić, Milenka Primorac Čačić, FINA – Branka Viduka, Ministarstvo poljoprivrede – Jasenka Halapija Vujatović, Ministarstvo financija – Porezna uprava – Gordana Marić, Dubravka Medoš, LEDO Hrvatska – Saša Košćević, Hrvatska udruga poslodavaca – Emil Kuhtić; Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje – Damir Salar
Dan 4. – Četvrtak, 14. svibnja 2015.		
09.00 – 10.30	17 Povjerljivost (KoP načelo 5)	DZS tim, Ana Beljan Šćuric, Maja Pekeč, Nada Pejić, Dubravko Škrlec, Dario Legčević, Dubravka Rogić-Hadžalić, Milenka Primorac Čačić, Mario Vlajčević; Snježana Varga i Predrag Cvjetičanin, Maja Ledić Blažević, Mario Gavrić

Vrijeme		Program	Sudionici
10.30 – 10.45		Stanka za kavu	
10.45 – 11.45	18	Točnost, pouzdanost, pravodobnost, preciznost, dosljednost i povjerljivost (KoP načela 12. – 14.)	<i>Prezentacija Sustava za upravljanje kvalitetom DZS-a</i> DZS tim, Mario Gavrić, Ljiljana Ostroški, Dubravka Rogić-Hadžalić, Mario Vlačević, Maja Ledić Blažević; Ljiljana Ostroški, Maja Pekeč, Blaženka Vukelić, Milenka Primorac Čačić
11.45 – 12.15		Prezentacija ISIS-a	DZS tim, Maja Ledić Blažević, Mario Gavrić
12.15 – 13.15		Ručak	
13.15 – 14.00	19	Kvaliteta (organizacijska struktura, alati, praćenje, primjena upravljanja kvalitetom, rasprava) (KoP načelo 4.)	<i>Prezentacija razvoja Sustava za upravljanje kvalitetom DZS-a</i> DZS tim, Mario Gavrić, Ljiljana Ostroški, Dubravka Rogić-Hadžalić, Mario Vlačević, Maja Ledić Blažević; Milenka Primorac Čačić
14.00 – 15.00	20	Metodologija, prikupljanje podataka, obrada podataka i administrativni izvori podataka (KoP načela (2.), 7. i 8.)	DZS tim, Mario Gavrić, Nada Pejić, Bojan Kosalec, Zrinka Pavlović, Stjepan Boroš, Milenka Primorac Čačić, Dubravko Škrlec, Dubravka Rogić-Hadžalić, Mario Vlačević, Tihana Cukina, Damir Plesac, Suzana Čajkušić, Maja Ledić Blažević, Mladen Krulik, Ljiljana Ostroški, Ana Beljan Šćuric
15.00 – 15.15	21	Stanka za kavu	
15.15 – 17.00		Metodologija, prikupljanje podataka, obrada podataka i administrativni izvori podataka (KoP načela (2.), 7. i 8.) – nastavak	DZS tim, Mario Gavrić, Nada Pejić, Bojan Kosalec, Zrinka Pavlović, Stjepan Boroš, Milenka Primorac Čačić, Dubravko Škrlec, Dubravka Rogić-Hadžalić, Mario Vlačević, Tihana Cukina, Damir Plesac, Suzana Čajkušić, Maja Ledić Blažević, Mladen Krulik, Ljiljana Ostroški, Ana Beljan Šćuric
Dan 5. – Petak, 15. svibnja 2015.			
08.30 – 10.00	22	SOT – diskusija	SOT
10.00 – 10.15		Stanka za kavu	
10.15 – 11.00	23	Objašnjenja, ostala ili dodatna pitanja i važna područja	DZS tim
11.00 – 13.00		SOT – diskusija / Ručak	
13.00 – 15.00	24	Sastanak s menadžmentom DZS-a: zaključci i preporuke	DZS tim, Suzana Čajkušić, Maja Pekeč, Dubravka Rogić-Hadžalić, Irena Malec, Nada Pejić, Milenka Primorac Čačić, Dubravko Škrlec, Andrea Galić Nagyszombaty, Mario Gavrić; Zrinka Pavlović

ANEKS B: POPIS SUDIONIKA

1. DZS TIM / DELEGACIJA

(11. – 15. svibnja 2015.)

IME	FUNKCIJA
g. Marko Krištof	ravnatelj
g. Robert Knežević	zamjenik ravnatelja
g. Darko Jukić	načelnik, Sektor poslovnih statistika
gđa Maria Kamenski	voditeljica, Samostalna služba za međunarodnu suradnju
gđa Anica Markusi	voditeljica, Samostalna služba za internu reviziju
gđa Jasna Pugar	voditeljica, Služba za statistiku industrije, energije i informacijskog društva – (DZS-ov koordinator za Stručnu ocjenu)

2.a UVODNI SASTANAK

Ponedjeljak, 11. svibnja 2015. (13.00 – 13.15)

NAZIV	PREZENTER
Hrvatski statistički sustav	gđa Andrea Galić Nagyszombaty, voditeljica Samostalne službe za stratejski razvoj

2.b INTEGRIRANI STATISTIČKI INFORMACIJSKI SUSTAV (ISIS)

Utorak, 12. svibnja 2015. (11.45 – 12.15)

NAZIV	PREZENTER
Integrirani statistički informacijski sustav	gđa Maja Ledić Blažević, voditeljica Službe projektiranja i razvoja informatičkih sustava

2.c PREZENTACIJE KVALITETE

Četvrtak, 14. svibnja 2015. (13.15 – 13.30)

NAZIV	PREZENTER
Razvoj Sustava za upravljanje kvalitetom	g. Mario Gavrić, voditelj Službe statističkog poslovnog registra / zamjenik voditelja DZS-ove radne grupe za upravljanje kvalitetom

2.d Ostali predstavnici DZS-a

Prema dnevnom redu

IME	FUNKCIJA
gđa Nada Pejić	načelnica, Sektor općih, financijskih i pravnih poslova
gđa Dubravka Rogić - Hadžalić	načelnica, Sektor društvenih statistika
gđa Ana Beljan Šćuric	voditeljica, Odjel klasifikacija, uzorkovanja statističkih metoda i analiza
g. Mario Gavrić	voditelj, Služba statističkog poslovnog registra / Zamjenik voditelja DZS radne grupe za upravljanje kvalitetom
gđa Tihana Cukina	voditeljica, Služba za razvoj i implementaciju metoda prikupljanja podataka
gđa Ljiljana Ostroški	voditeljica, Služba za publicistiku
gđa Zrinka Pavlović	voditeljica, Služba statističkoga poslovnog registra, klasifikacija, uzorkovanja statističkih metoda i analiza

gđa Maja Ledić Blažević	voditeljica, Služba projektiranja i razvoja informatičkih sustava
gđa Andrea Galić Nagyszombaty	voditeljica, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
gđa Maja Pekeč	načelnica, Sektor za odnose s korisnicima
g. Mario Vlačević	voditelj, Služba statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite
gđa Suzana Čajkušić	načelnica, Sektor ekonomskih statistika
g. Dubravko Škrlec	načelnik, Sektor informatičkih tehnologija
gđa Milenka Primorac Čačić	načelnica, Sektor poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i zaštite okoliša
gđa Mira Šimanović	voditeljica, Služba proizvodnih statistika poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
g. Stjepan Boroš	viši stručni savjetnik – specijalist, Služba strukturnih poslovnih statistika
g. Bojan Kosalec	viši stručni savjetnik, Služba za pravne poslove i ljudske potencijale
g. Damir Plesac	viši stručni savjetnik, Služba statistike stanovništva
g. Dario Legčević	viši stručni savjetnik, Služba statističkog poslovnog registra, klasifikacija, uzorkovanja statističkih metoda i analiza
gđa Blaženka Vukelić	viša stručna savjetnica, Služba za komunikaciju s korisnicima
gđa Marianne Iđaković	viša stručna savjetnica, Služba za komunikaciju s korisnicima
gđa Nevena Jerak Muravec	viša stručna savjetnica, Služba projektiranja i razvoja informatičkih sustava
g. Dejan Božić	viši referent, Služba projektiranja i razvoja informatičkih sustava

3. MLADI DJELATNICI DZS-a

Srijeda, 13. svibnja 2015. (14.00 – 15.30)

IME	DEPARTMENT
gđa Gordana Bogdanović	Sektor poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i zaštite okoliša / <i>Environment, Prices and Economic Accounts in Agriculture and Forestry Statistics Department</i>
gđa Ana-Marija Kolić	Sektor ekonomskih statistika / Služba nacionalnih računa
g. Dario Legčević	Sektor statističkih infrastruktura / Služba statističkog poslovnog registra, klasifikacija, uzorkovanja statističkih metoda i analiza
gđa Zrinka Lokas	Sektor poslovnih statistika / Služba statistike robne razmjene s inozemstvom
gđa Maja Dozet	Sektor poslovnih statistika / Služba statistike usluga
gđa Ana Lekić	Sektor poslovnih statistika / Služba statistike usluga
gđa Iva Zadravec	Sektor poslovnih statistika / Služba statistike industrije, energije i informacijskog društva

4. POPIS MENADŽMENTA DZS-a UKLJUČENA U RAZGOVORE: ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Petak, 15. svibnja 2015. (13.00 – 15.00)

IME	FUNKCIJA
g. Marko Krištof	ravnatelj
g. Robert Knežević	zamjenik ravnatelja
g. Darko Jukić	načelnik, Sektor poslovnih statistika
gđa Suzana Čajkušić	načelnica, Sektor ekonomskih statistika
gđa Dubravka Rogić-Hadžalić	načelnica, Sektor društvenih statistika
gđa Irena Malec	načelnica, Sektor za provedbu statističkih istraživanja u županijama
gđa Nada Pejić	načelnica, Sektor općih, financijskih i pravnih poslova

gđa Milenka Primorac Čačić	načelnica, Sektor poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i zaštite okoliša
gđa Maja Pekeč	načelnica, Sektor za odnose s korisnicima
g. Dubravko Škrlec	načelnik, Sektor informatičkih tehnologija
g. Mario Gavrić	voditelj, Služba statističkog poslovnog registra / zamjenik voditelja DZS-ove radne grupe za upravljanje kvalitetom
gđa Zrinka Pavlović	voditeljica, Služba statističkoga poslovnog registra, klasifikacija, uzorkovanja statističkih metoda i analiza / Sektor statističkih infrastruktura
gđa Andrea Galić Nagyszombaty	voditeljica, Samostalna služba za stratejski razvoj statističkog sustava
gđa Marija Kamenski	voditeljica, Samostalna služba za međunarodnu suradnju
gđa Anica Markusi	voditeljica, Samostalna služba za unutarnju reviziju
gđa Jasna Pugar	voditeljica, Služba za statistiku industrije, energije i informacijskog društva – (DZS-ov koordinator za Stručnu ocjenu)

5. OSTALI SUDIONICI UKLJUČENI U POSJET

gđa Zana Saškin	simultana prevoditeljica
gđa Blanka Mikuš	asistentica DZS tima

II. VANJSKI SUDIONICI

1. DRUGI NOSITELJI SLUŽBENE STATISTIKE

Utorak, 12. svibnja 2015. (10.45 – 12.15)

IME	INSTITUCIJA
g. Tomislav Benjak	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
gđa Tanja Ćorić	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
g. Mladen Duliba	Ministarstvo financija
gđa Željka Papež	Ministarstvo financija
g. Damir Grgić	Ministarstvo poljoprivrede / Uprava za ribarstvo
g. Vedran Kolarić	Ministarstvo poljoprivrede / Uprava za ribarstvo

2. GLAVNI KORISNICI

A. MINISTARSTVA

Utorak, 12. svibnja 2015. (09.00 – 10.30)

IME	MINISTARSTVO
gđa Jasna Putar	Ministarstvo poljoprivrede
gđa Sanja Crnković Pozaić	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
gđa Tatjana Vinković	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
g. Mladen Duliba	Ministarstvo financija
gđa Željka Papež	Ministarstvo financija
g. Dinko Pavuna	Ministarstvo financija

B. OSTALE JAVNE/PRIVATNE INSTITUCIJE

Utorak, 12. svibnja 2015. (09.00 – 10.30)

IME	INSTITUCIJA
gđa Sanja Madžarević Šujster	Svjetska banka
gđa Bernarda Rožman	Agencija za zaštitu okoliša
g. Hrvoje Dolenc	Zagrebačka banka
gđa Zrinka Živković-Matijević	Raiffeisen banka
gđa Tomislava Ujević	Raiffeisen banka

C. HRVATSKA NARODNA BANKA

Utorak, 12. svibnja 2015. (09.00 – 10.30)

g. Vedran Šošić, viceguverner	Hrvatska narodna banka
-------------------------------	------------------------

D. MEDIJI

Srijeda, 13. svibnja 2015. (10.30 – 11.30)

IME	MEDIJ
gđa Ljubica Gatarić	Večernji list
g. Frenki Laušić	Slobodna Dalmacija
g. Branko Podgornik	Novi list
g. Igor Vukić	Privredni vjesnik

E. ZNANSTVENA ZAJEDNICA

Srijeda, 13. svibnja 2015. (11.30 – 12.30)

IME	ZNANSTVENA USTANOVA
gđa Ksenija Dumičić	Ekonomski fakultet
g. Marin Strmota	Ekonomski fakultet
gđa Andrea Mervar	Ekonomski institut
g. Teo Matković	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Pravni fakultet
g. Ivica Urban	Institut za javne financije
g. Nenad Pokos	Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
g. Ivo Turk	Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

F. GLAVNI DAVATELJI PODATAKA / IZVJEŠTAJNE JEDINICE

Srijeda, 13. svibnja 2015. (15.45 – 17.15)

IME	DAVATELJ PODATAKA / IZVJEŠTAJNA JEDINICA
gđa Branka Viduka	FINA
gđa Jasenka Halapija Vujatović	Ministarstvo poljoprivrede
gđa Gordana Marić	Ministarstvo financija – Porezna uprava
gđa Dubravka Medoš	Ministarstvo financija – Porezna uprava
g. Emil Kuhtić	Hrvatska udruga poslodavaca
g. Saša Košćević	Ledo Hrvatska d. d.
g. Damir Salar	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

3. STATISTIČKI SAVJET

Utorak, 12. svibnja 2015. (13.15 – 14.45)

IME	INSTITUCIJA	FUNKCIJA U INSTITUCIJI
g. Anto Bajo	Institut za javne financije	znanstvenik
gđa Jasna Belošević-Matić	Hrvatska gospodarska komora	pomoćnica direktora u Sektoru za financijske institucije, poslovne informacije i ekonomske analize te voditeljica Službe za makroekonomske analize
gđa Zrinka Debeljak	Hrvatska obrtnička komora	savjetnica za statistiku i analize
g. Mladen Duliba	Ministarstvo financija	ravnatelj Zavoda za makroekonomske analize i planiranje
g. Igor Jemrić	Hrvatska narodna banka	glavni savjetnik za statistiku
g. Marko Krištof	Državni zavod za statistiku	ravnatelj
g. Emil Kuhtić	Hrvatska udruga poslodavaca	ekonomski savjetnik ravnatelja
gđa Darija Magaš	Ministarstvo gospodarstva	voditeljica službe u Sektoru za industriju, investicije i EU programe

gđa Mirjana Rađenović	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	pomoćnica ministra
gđa Blaženka Sečkar	predstavnica nevladinih udruga	voditeljica financija u GONG-u
g. Dario Runtić	Udruga gradova	savjetnik
gđa Franka Vojnović	Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova	načelnica Sektora za politiku regionalnog razvoja

III. Popis prezentera iz DZS-a (interna koordinacija) – samo za informaciju

KoP načela	Prezenter
Načelo 1. – Profesionalna neovisnost	g. Marko Krištof
Načelo 2. – Mandat za prikupljanje podataka	gđa Nada Pejić
Načelo 3. – Adekvatnost resursa	g. Robert Knežević
Načelo 4. – Predanost kvaliteti	g. Mario Gavrić / gđa Anica Markusi
Načelo 5. – Statistička povjerljivost	gđa Ana Beljan Ščurić
Načelo 6. – Nepristranost i objektivnost	gđa Maja Pekeč
Načelo 7. – Dobra metodologija	gđa Jasna Pugar
Načelo 8 – Prikladne statističke procedure	g. Mario Gavrić
Načelo 9. – Nepretjerana opterećenost izvještajnih jedinica	gđa Tihana Cukina
Načelo 10. – Troškovna djelotvornost	gđa Tihana Cukina / gđa Dubravka Rogić-Hadžalić
Načelo 11. – Relevantnost	g. Robert Knežević
Načelo 12. – Točnost i pouzdanost	g. Darko Jukić
Načelo 13. – Pravodobnost i preciznost	gđa Ljiljana Ostroški
Načelo 14. – Koherentnost i usporedivost	gđa Dubravka Rogić-Hadžalić / g. Mario Vlačević
Načelo 15. – Dostupnost i jasnoća	gđa Maja Ledić Blažević
Koordinacija unutar sustava službene statistike	gđa Andrea Galić Nagyszombaty
Suradnja / razina integriranosti u Europski statistički sustav	gđa Marija Kamenski